

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздар нарығына шолу

2021 жылдың 9 айы

Қазақстан қор биржасы
Казахстанская фондовая биржа
Kazakhstan Stock Exchange

Мазмұны

- ▶ 01 | Қазақстан цифрларда
- 02 | KASE туралы
- 03 | KASE МБҚ нарығына шолу
- 04 | Бейрезиденттердің МБҚ-мен операциялар жүргізуі

Қазақстан: Фактілер мен Цифрлар

- ✓ Кредиттік рейтинг/ Инвестицияларды бағалау:
 - Standard & Poor’s – BBB-/stable/A-3 (03.09.2021)
 - Fitch – BBB/stable/F2 (13.08.2021)
 - Moody’s – Baa2/stable (11.08.2021) *Қазақстан рейтингісі көтерілген әлемнің бес елінің қатарына енді, ал рейтинг 144 ел бойынша қайта қаралды*

- ✓ Дүниежүзілік банктің 2020 жылғы кірістер жіктемесіне сәйкес Қазақстан табысы жоғары елдер қатарында болды, яғни жан басына шаққандағы ІҰК 4 046 АҚШ долларынан 12 535 АҚШ долларына дейін өсті (2020 жылы Қазақстанда жан басына шаққандағы ІҰК - 9 055,8 АҚШ доллар)

- ✓ Аумағы – **2,7 млн. кв. км:**
 - әлемде – **9-шы орын**
 - ТМД елдері арасында – **2-ші орын**

- ✓ Халық саны – **18 984,8 мың адам**

- ✓ Табиғи ресурстар негізінен минералдық ресурстардан, мұнай мен газдан тұрады

Қазақстан барланған ресурстардың әлемдік рейтингінде

- әлемдегі **ең ірі уран өндіруші**
- әлемдегі **хром, қорғасын және мырыш қоры бойынша 2-орын**
- әлемдегі **марганец қоры бойынша 3-орын**
- әлемдегі **мыс қоры бойынша 5-орын**
- әлемдегі **көмір, темір және алтын қорлары бойынша ТОП-10**

Зерттелген ресурстардың 70 түрі.

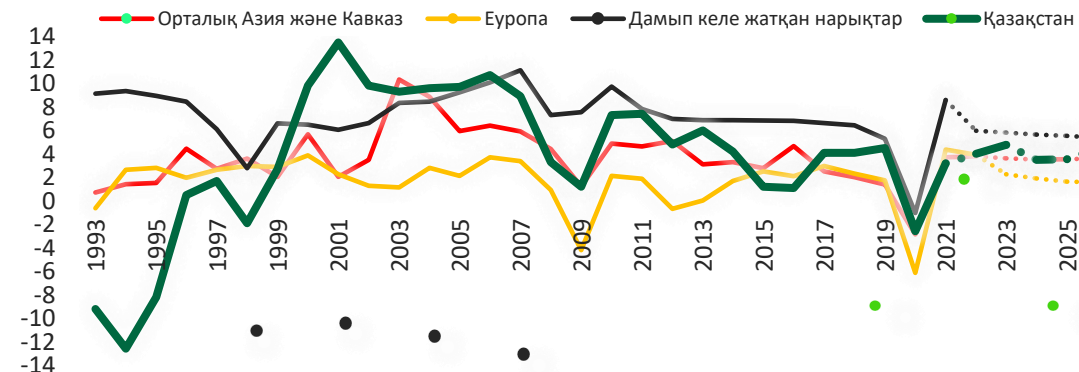
Қазіргі уақытта 60 элемент дайындалуда

Қазақстанның қор нарығы: Әлемдік нарық картасындағы жайғасымы

Indicator	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ВВП, млрд. USD	184.4	137.3	162.9	170.5	181.7	171.2
ЖІӨ-нің өзгеруі, %	+1.2	+1.1	+4.1	+4.1	+4.5	-2.6
Инфляция, %	13.6	8.5	7.1	5.3	5.4	7.5
Жұмыссыздық деңгейі, %	5.1	5.0	4.9	4.9	4.8	4.9
USD/теңге орташа сараланған биржалық бағамы	221.73	342.16	326.00	344.71	382.75	412.95
Ауқша массасы (M3), млрд. USD	15 368	21 367	20 960	24 271	24 327	17 071
ҚР Ұлттық қорының активтері, млрд. USD	63.4	61.2	58.3	57.7	61.8	58.7

ЖІӨ-нің нақты өсімі, %

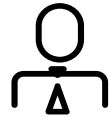
Мазмұны

- 01 | Қазақстан цифрларда
- ▶ 02 | KASE туралы
- 03 | KASE МБҚ нарығына шолу
- 04 | Бейрезиденттің МБҚ-мен операциялар жүргізуі

Нарық инфрақұрылымы

196,6 мың шот

алдағы жылдардағы өсу әлеуетінің жоғары болуы

Бөлшек инвесторлар

резидент еместердің қор нарығына қатысуы
2021 жылдың 9 айында:

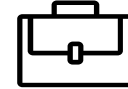
≈ қор нарығында 6%
≈ МБҚ нарығында 8%
≈ облигация нарығында 9%

Халықаралық инвесторлар

100-ден астам компания

активтер
≈ 37,2 трлн теңге

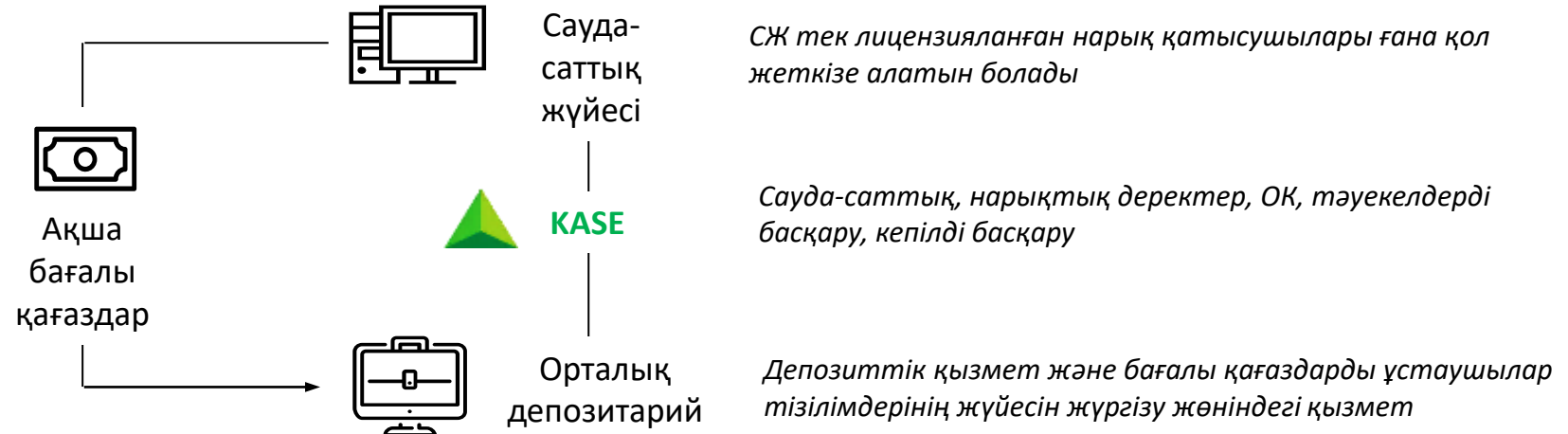
Институц. инвесторлар

> 4 700 заңды тұлғалардың шоттары

186 эмитенттің ≈ 16%-ы инвестициялық деңгейдегі рейтингке ие

Компаниялар

ҚР қаржы жүйесіндегі KASE атқаратын рөлі

Биржалық қызметтер мен технологиялық шешімдер кешенін ұсынады:

- листинг
- жазылым
- пре-трейдинг
- трейдинг
- пост-трейдинг (клиринг, есеп айырысулар)
- нарық деректерін тарату

Ыңғайлы шарттармен құралдардың кең спектрін ұсынады:

- бағалы қағаздар, валюталық жұптар және фьючерстер
- репо операциялары және валюталық своптар
- мультивалюталық есеп айырысулар жүргізу мүмкіндігі
- жылдам өтімділік үшін танымал есеп айырысу мерзімдерін қолдау (T+0, T+1, T+2)
- салыстырмалы түрде төмен комиссиялық алымдар
-

Қаржы жүйесі шеңберінде тиімді өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді:

- компаниялардың капитал тартуы
- инвесторлардың капиталды үнемдеуі және ұлғайтуы
- қаржы құралдарының әр түрлі кластарындағы кросс-саудасы
- тәуекелдерді хеджирлеу
- икемді тарифтік саясат
- нарықтық баға белгілеу
- маркет-керлер арқылы өтімділікті сақтау

Қатысушылардың қаржылық міндеттемелерін орындауға кепілдік береді:

- Шетел валютасы және туынды қаржы құралдары нарығындағы орталық контрагенттердің қызметтері
- тәуекелдерді басқарудың қазіргі заманғы моделі
- есептесулердің жоғары жылдамдығы

ЛИСТИНГ

бағалы қағаздарды көпшілік айналымға жіберу
деке орналастыру
Ақпараттар ашу үшін жағдайлар жасау

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ

бағалы қағаздар
репо операциялары: МБҚ қоржыны, МҚҰО, Т+ тізіміне
енгізілген, бағалы қағаздар
Своп операциялары RUB/теңге, USD/теңге, CNY/теңге,
EUR/теңге
Валюталық жұптар RUB/теңге, USD/теңге, CNY/теңге, EUR/теңге,
EUR/USD
KASE Index, USD/теңге фьючерстері

МҮШЕЛІК

қор/валюта және деривативтер нарығы

ПОСТ-ТРЕЙДИНГ ҚЫЗМЕТТЕРІ

клиринг/есептесулер және Орталық контрагент

ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ШЕШІМДЕР

үш сауда-саттық жүйесі
Есептесу және клирингілік жүйелері
FIX-шлюздер мен FAST-хаттамалары
веб-сайт және веб-сервистер

НАРЫҚ МӘЛІМЕТТЕРІ

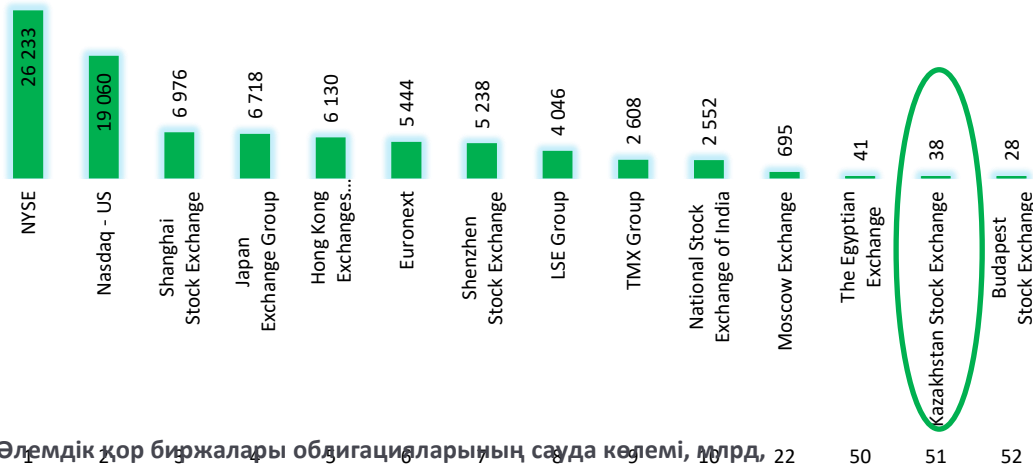
нақты және кідірілген уақыт тәртіптемелеріндегі сауда-саттық ақпараты
Сауда-саттық нәтижелері туралы ақпарат
мұрағаттық, анықтамалық және туынды ақпарат
IRIS Finance ақпараттық өнімі
Web-Quotes ақпараттық өнімі
Telegram қосымшасындағы ақпараттық бот
KASE MOBILE мобильді қосымшасы

KASE нарықтарының өзара тәуелділігі

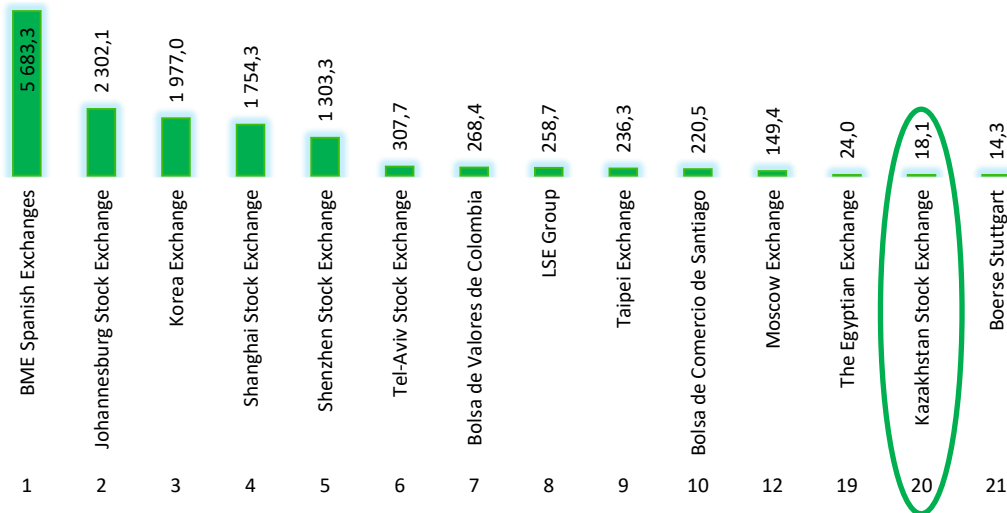
Халықаралық биржалық кеңістіктегі KASE жайғасымдары

Әлемдік қор биржаларының капиталдандыру, млрд, АҚШ доллары

2 орын
12 арасында
3 орын

Әлемдік қор биржалары облигацияларының сауда көлемі, млрд, АҚШ доллары

5 орын
17 арасында
8 орын

51 орын
70 арасында
58 орын
20 орын

2020 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанның жайғасымы

- акциялар сауда-саттығының көлемі бойынша
- айналыстағы корпоративтік борыштың көлемі және облигациялармен сауда-саттық көлемі бойынша
- акциялар нарығын капиталдандыру көлемі бойынша
- акциялар нарығын капиталдандыру көлемі бойынша
- акциялармен сауда-саттық көлемі бойынша
- акциялар нарығын капиталдандыру көлемі бойынша
- акциялармен сауда-саттық көлемі бойынша
- облигациялармен сауда-саттық көлемі бойынша

1233 қаржы құралы, оның ішінде 830 бағалы қағаздар,
T+ тізімінде 198 қаржы құралы

Қор нарығы			Ақша нарығы	Валюта нарығы	деривативтер
Акциялар	Облигациялар	Иные ЦБ	Своп-операциялар	Спот	Фьючерсы
IPO / Аукциондар	Аукциондар	қайталама нарық	RUBтеңге	RUBтеңге	KASE Index
кері сатып алу	қайталама нарық	Инвестициялық қорлардың БҚ	USDтеңге	USDтеңге	USDтеңге
қайталама нарық	ҚР ҚМ МБҚ	ETF	CNYтеңге	CNYтеңге	2021 жылдың 07 шілдесінен бастап: KZAP HSBK
Ірі компаниялар	Муниципалды облигациялар		EURтеңге	EURтеңге	
ШОБ	ҚР ҰБ ноталары		Авторепо	EURUSD	
Қосарланған листинг	Шетелдік МБҚ		акциялар		
GDR	Корпоративтік облигациялар		облигациялар		
	ХҚҰ облигациялары*		МБҚ қоржыны		
16	180	2	363	16	24
125	487	20			
Расчеты					
T+2	T+2	T+2	T+1 бастап T+1Y дейін	T+0	T+1W
T+0 – өтімсіз БҚ	T+0 – өтімсіз БҚ	T+0	T+0 бастап T+90 дейін	T+1	T+1M
				T+2	T+3M
					T+6M

Биржа мүшелері

"Қор" санаты

"Деривативтер"
санаты

Категория
"валютная"

- 49 Жалпы саны, оның ішінде:
- 22 екінші деңгейдегі банк (22-нің ішінен)
Қазақстан Республикасының резиденттері
- 20 брокерлік компаниялар (20-ның ішінен)
Қазақстан Республикасының резиденттері
- 44 жергілікті қатысушылар
- 3 шетелдік қатысушылар
- 2 ХҚҰ
- 12 Тікелей рұқсаттама (DMA) ұсынатын, қатысушылар

2021 жылдың 9 айында KASE мүшелеріне келесілер қабылданды:

**Райффайзен
БАНК**

TENGRI PARTNERS
Investment Banking

KASE мүшелігіне "валюталық"
санаты бойынша қабылданды

FHS

First Heartland Securities

KASE мүшелігіне "деривативтер"
санаты бойынша қабылданды

Зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару
туралы келісім жасасқан компаниялар

bcc invest

HALYK
GLOBAL
MARKETS

centras
securities

JYSAN
INVEST

Қор нарығы

Акциялар нарығы

KASE Индексі

Акциялар нарығының бенчмаркі
(7 акция)

IE_FXBF - ETF traded on KASE Index

МБҚ нарығы

МБҚ дағдарыссыз кірістілік қисығы

Дағдарыссыз кірістілік бенчмаркі

Корпоративтік облигациялар нарығы

KASE_BMC
KASE_BMY

KASE_BAC
KASE_BAY

Негізгі сауда-саттық
алаңы

Баламалы сауда-
саттық алаңы

Бірлескен индекстер

S&P индексі/OIC ComSec 50 Shariah

Ислам ынтымақтастығы ұйымына мүше мемлекеттердің қор биржаларында сауда-саттықты жүзеге асыратын шариғатқа сәйкес келетін 50 ірі компанияның акциялары мен бағалы қағаздары арасындағы KCEL акциялары

Вена қор биржасы (WBAG) WBAG әдістемесіне сәйкес KASE-де саудаланатын акцияларды қамтитын, Kazakh Traded Index (KTX) есептейді

Ақша нарығы

TONIA – Еуропа Қайта Құру және Даму Банкінің және Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің қатысуымен ақша нарығының көрсеткіштері бойынша жұмыс тобының шеңберінде нарыққа қатысушылар іріктеп алған тәуекелсіз мөлшерлеме

TWINA

TRION

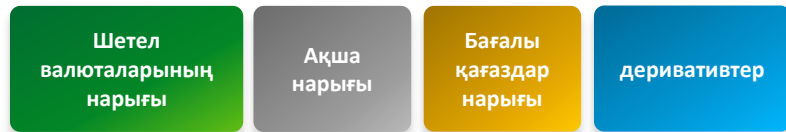
TCI

TCR

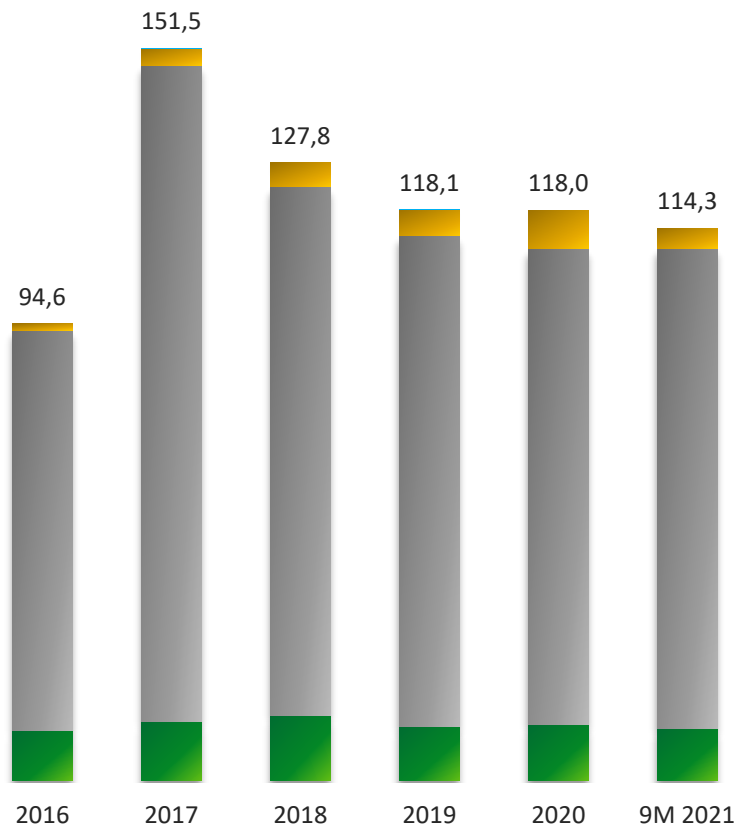
SWAP-1D (USD)

SWAP-2D (USD)

MM Index – бір күндік валюталық своп операциялары бойынша орташа кірістілік және **TONIA**

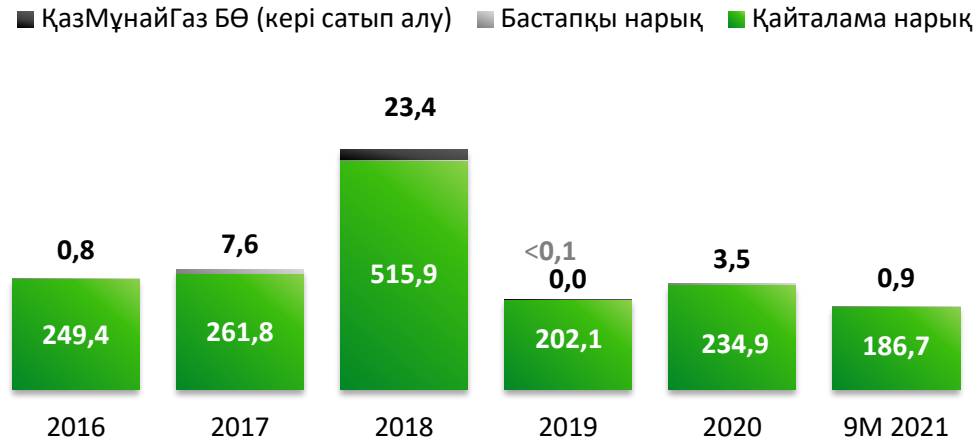
Секторлар бойынша сауда-саттық көлемінің динамикасы, трлн теңге

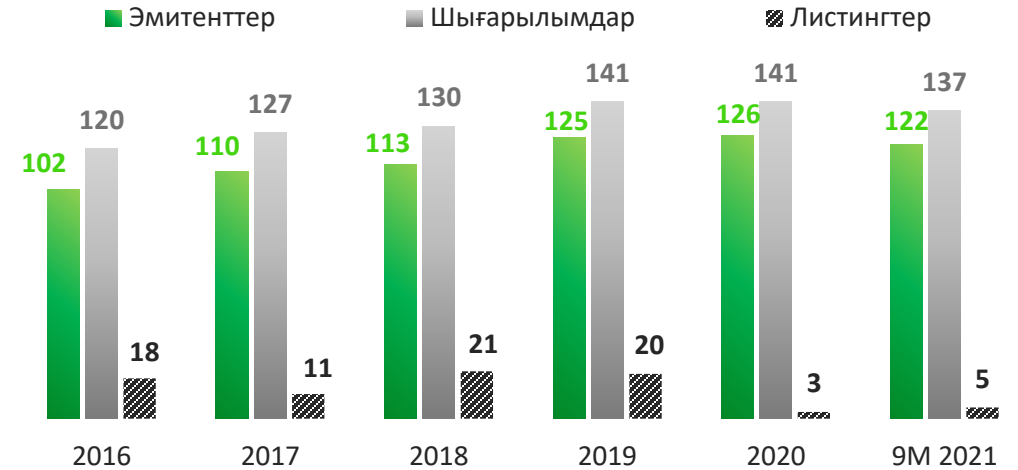
9А'2021 9А'2020 қатысты

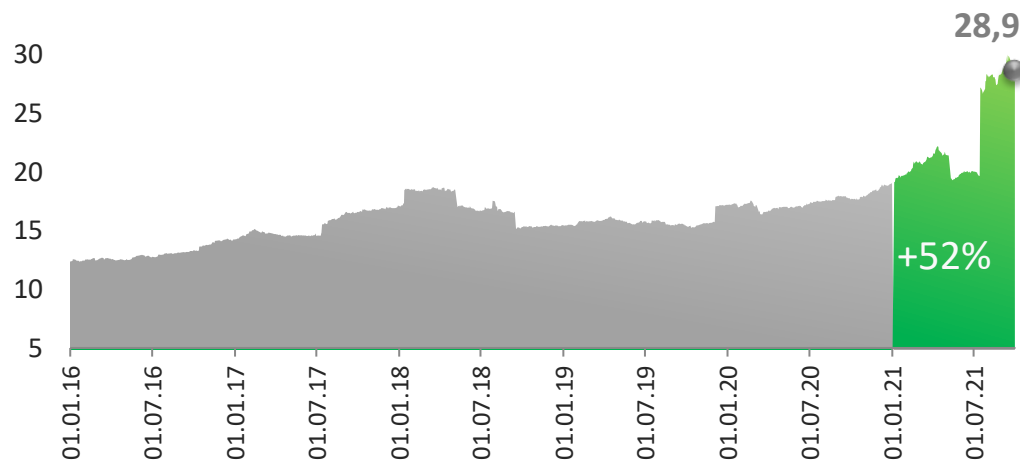
Мәмілелер көлемі, млрд теңге

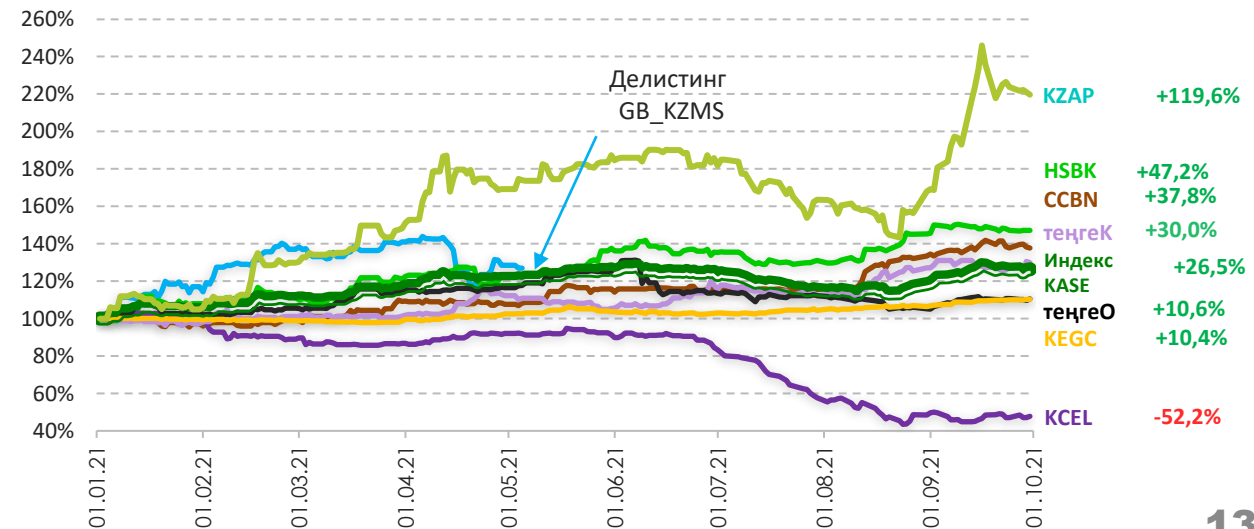
Жаңа листингтер

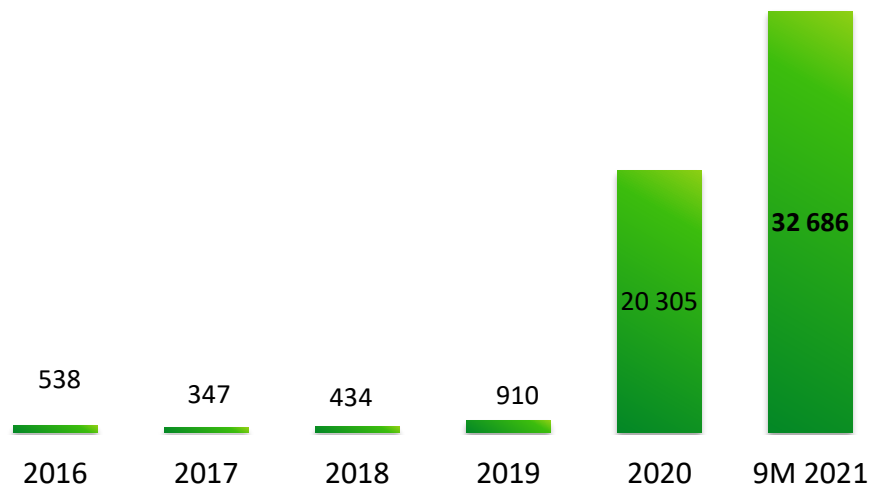
Акциялар нарығының капитализациясы, трлн теңге

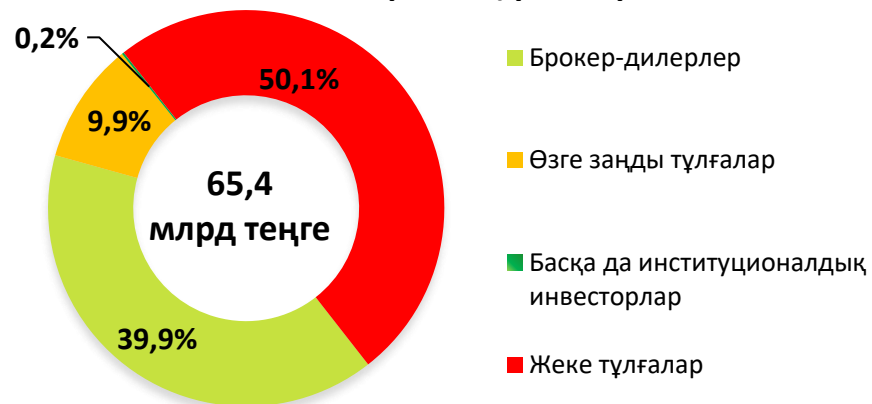
KASE Индексінің динамикасы

Мәмілелердің көлемі, млн теңге

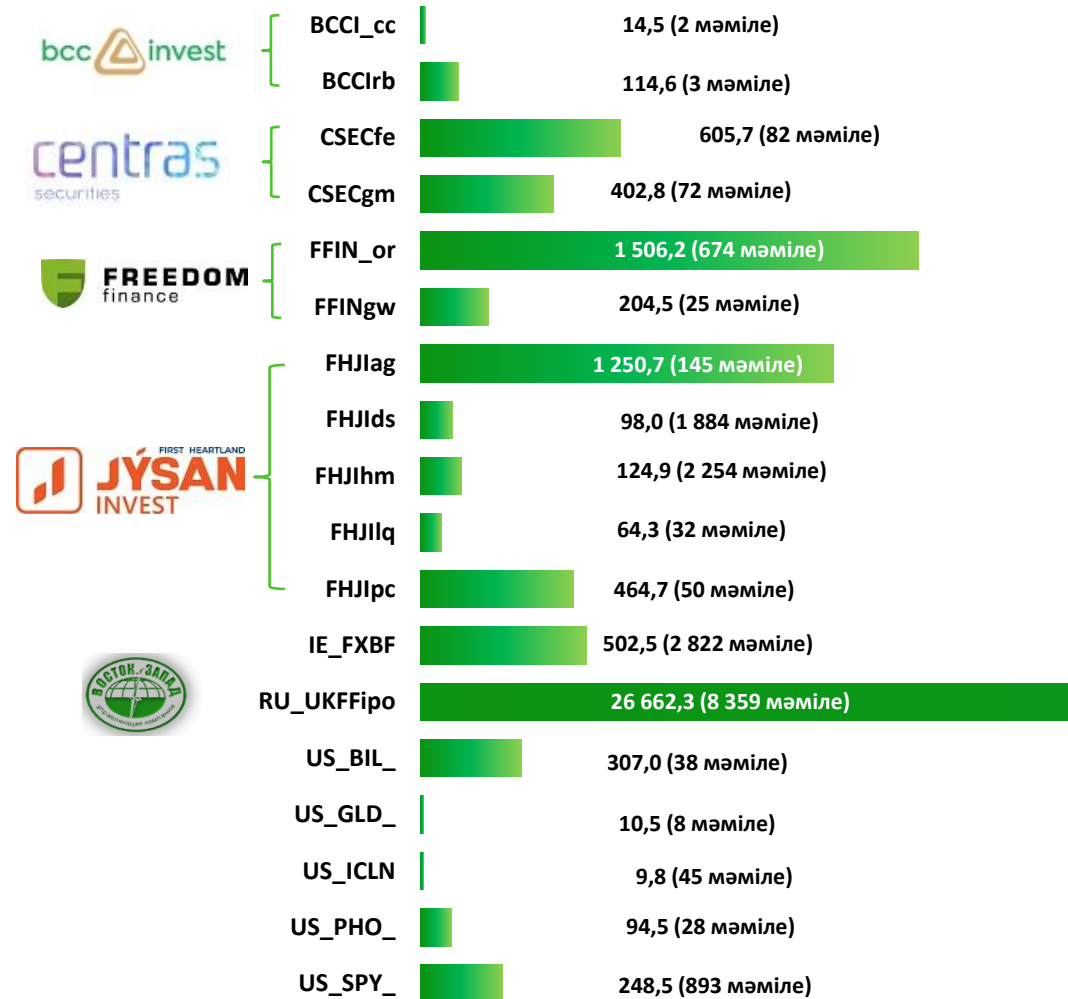

9А 2021 жылдағы инвесторлардың негізгі санаттарының үлестері*

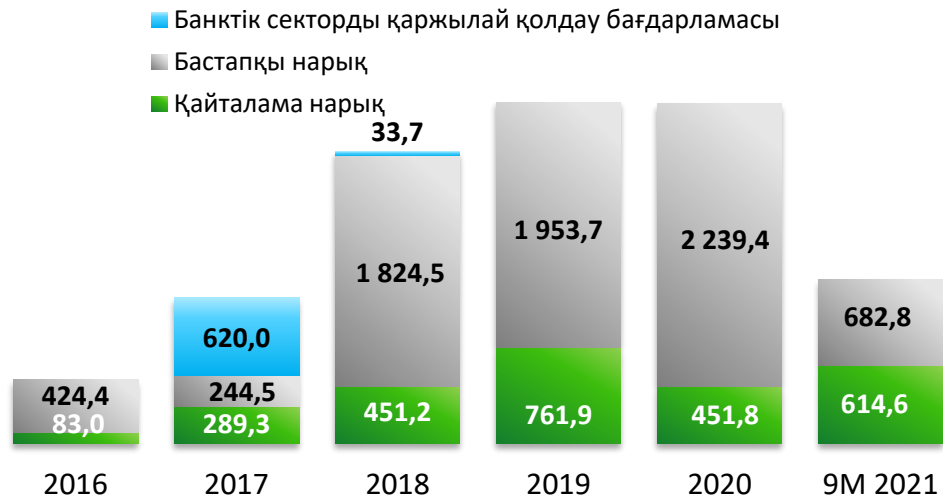

* инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары сауда-саттығының жалпы брутто-айналымынан

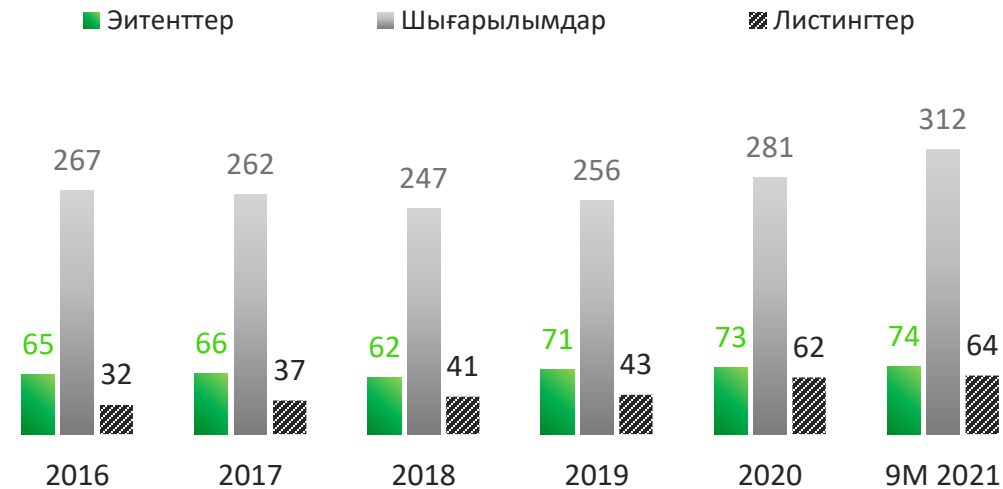
9А 2021 жылдағы қаржы құралдары бойынша бөлінген сауда-саттық көлемі

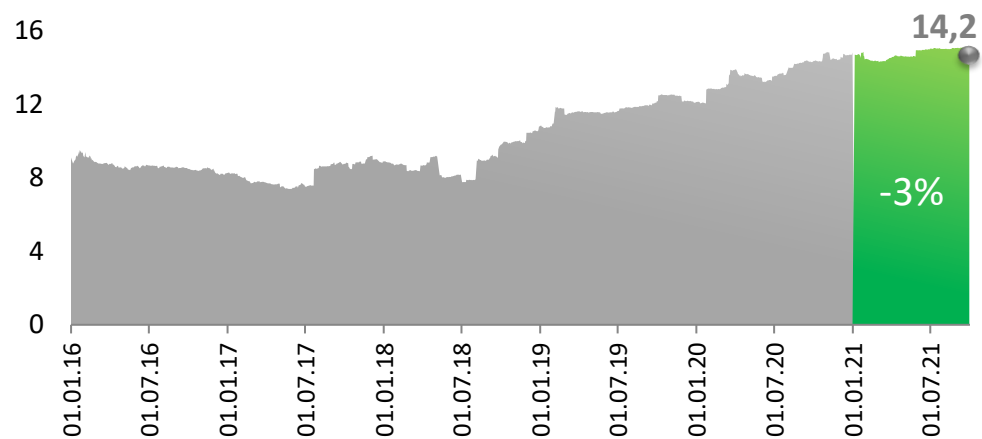
Мәмілелердің көлемі, млрд теңге

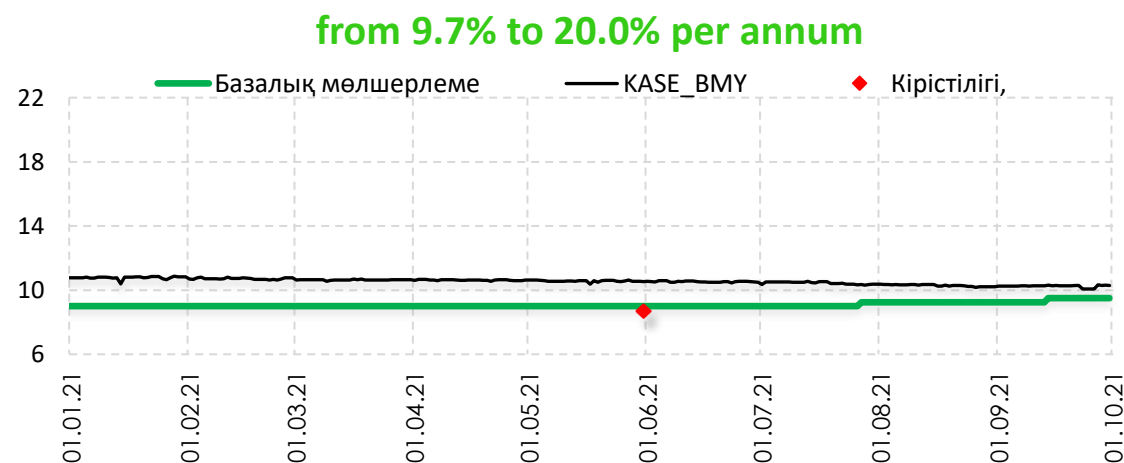
Жаңа листингтер

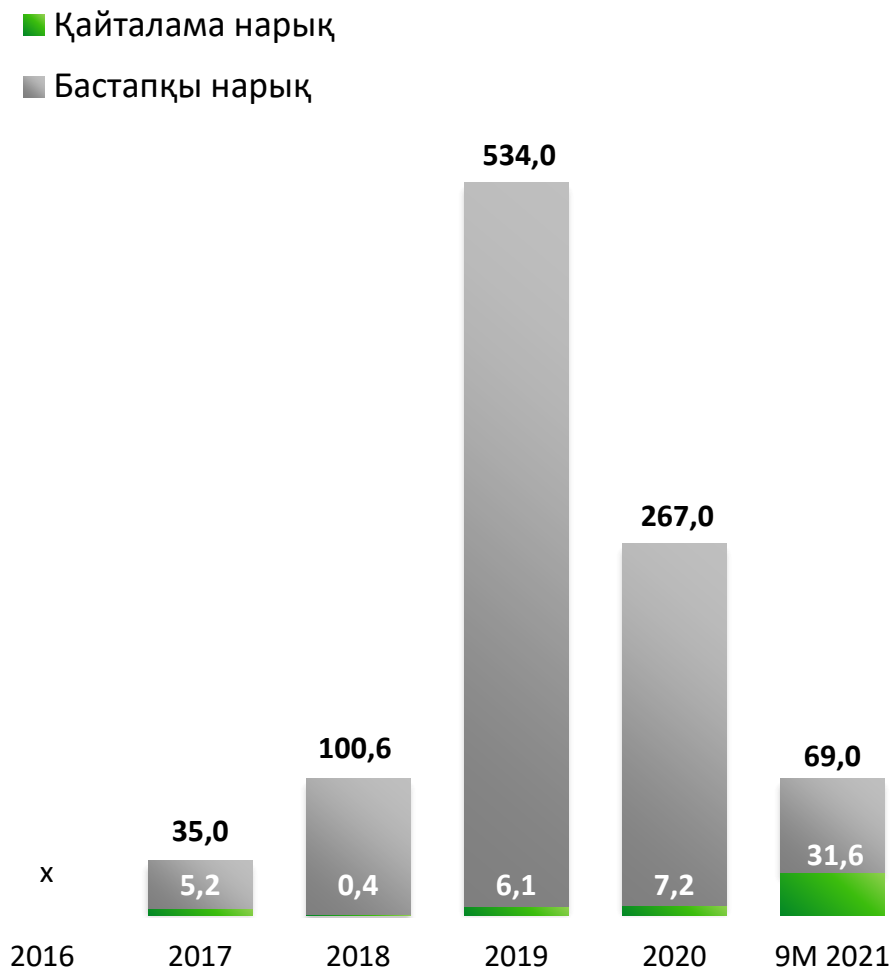
Айналыстағы корпоративтік борыштың көлемі, трлн теңге

9А 2021 жылдағы облигациялардың нарықтық орналастырулары

Сауда-саттық көлемі, млрд теңге

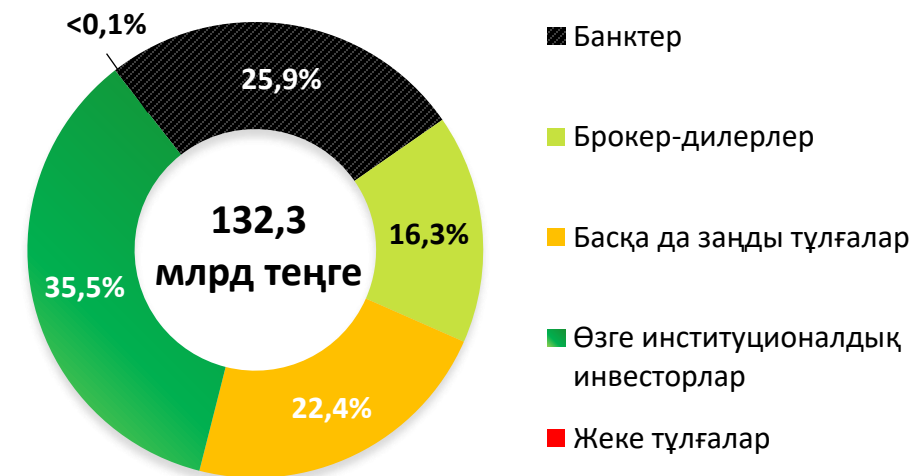

2021 жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша KASE ресми тізімінде облигациялардың 42 шығарылымы бар

4 ұйым:

- Еуразиялық даму банкінің 18 шығарылымы
- Еуропа қайта құру және даму банкінің 12 шығарылымы
- Халықаралық қаржы корпорациясының 4 шығарылымы
- Азиялық даму банкінің 8 шығарылымы

Инвесторлардың негізгі санаттарының үлестері 9А 2021 жыл*

* МҚҰ облигациялары саудасының жалпы айналымынан мамандандырылған сауда-саттық бастамашысының жайғасымы есептен алынып тасталады

Ақша нарығының индикаторлары

Есептеудің басталуы:
28 желтоқсан 2020 жыл

TONIA

ақша нарығындағы негізгі
тәуекелсіз бенчмарк

TRION/TWINA

ақша нарығындағы қосымша
индикаторлар

Есептеудің басталуы:
15 қыркүйек 2021 жыл

TCI

TONIA негізінде әр күнтізбелік күн
бойынша есептелетін TONIA композиттік
индексі

TCR

TCI мәндеріне негізделген әр күнтізбелік
күн бойынша есептелетін TONIA құрама
мөлшерлемесі

TCR 1, 3 және 6 айға есептеледі

Жұмыс жүргізілуде

Қаржылық көрсеткіштер үшін IOSCO принциптері

Қазіргі уақытта Биржа еуропалық
реттеушінің стандарттары
бойынша IOSCO қаржылық
индикаторлары үшін қағидаттарға
сәйкес индекстер әкімшісі ретінде
Биржаны аккредитациялау
мүмкіндігі бойынша мәселені
пысықтауда

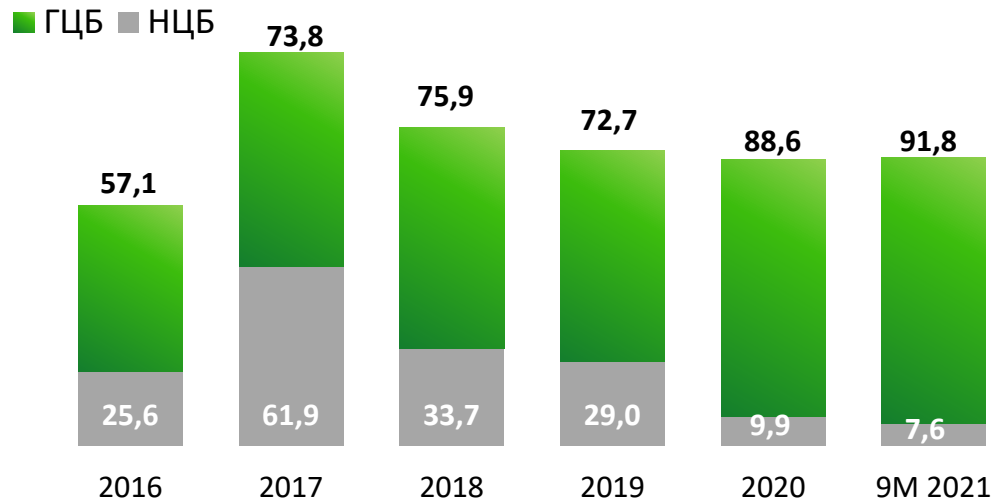

көрсеткіштердің сенімділігі, үздік
халықаралық тәжірибелерге сәйкестігі
қағидаттарына негізделген Қазақстанның
ақша нарығында тәуекелсіз бенчмарк құру

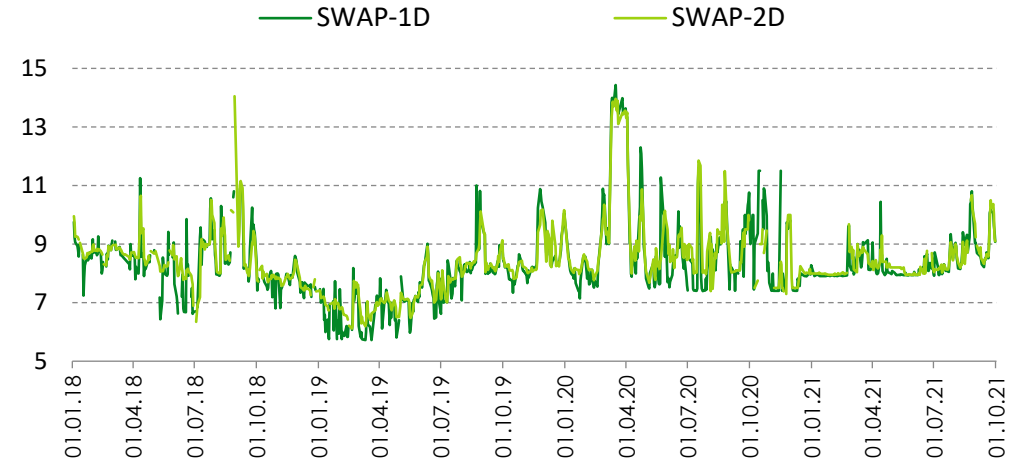
қазақстандық қаржы нарығын дамыту,
Қазақстанның ақша индикаторларына
байланыстыра отырып, трансшекаралық
мәмілелерді ынталандыру жөніндегі
міндеттерді іске асыру

Қазақстанды халықаралық индекстер мен
жіктеуіштерде ілгерілету

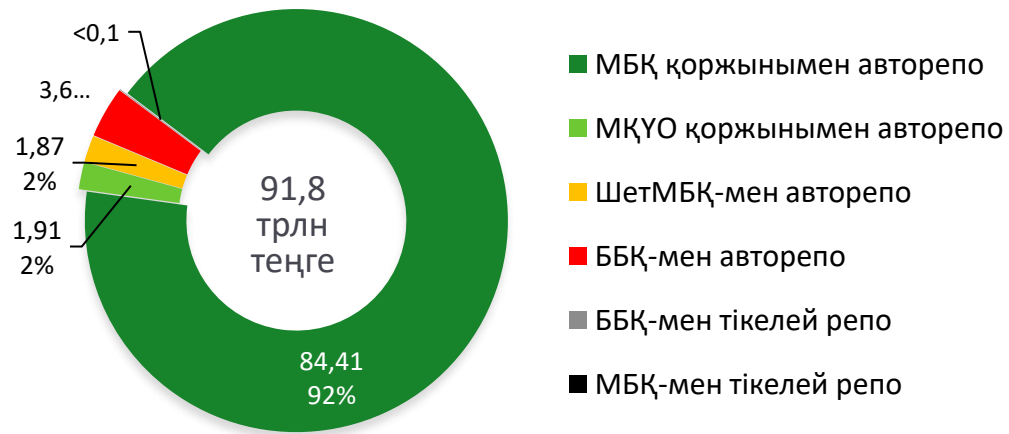
Сауда-саттық көлемі, трлн теңге

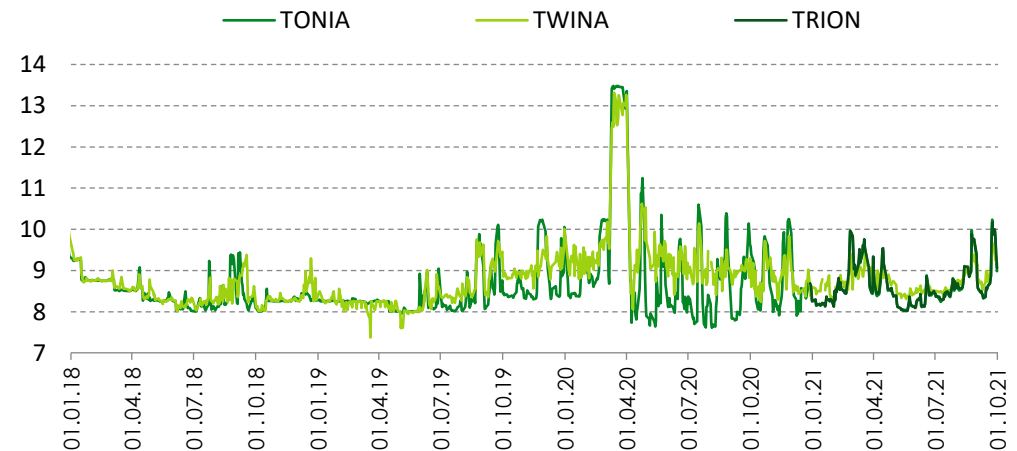
Своп-нарықтың индикаторлары, жылдық %

Репо нарығының қаржы құралдары, трлн теңге

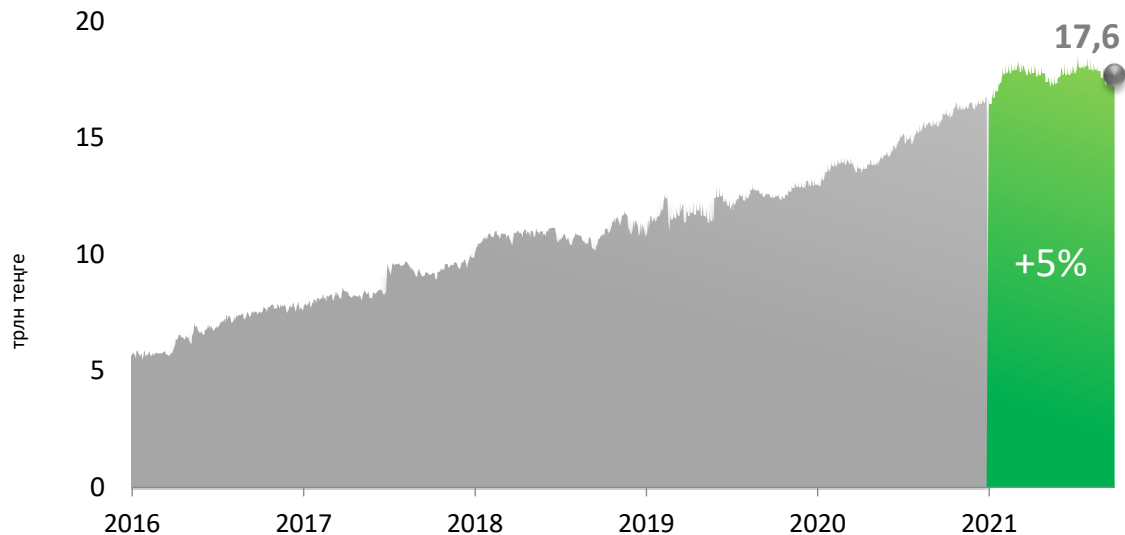
Репо индикаторлары, жылдық %

Мазмұны

- 01 | Қазақстан цифрларда
- 02 | KASE туралы
- ▶ 03 | KASE МБҚ нарығына шолу
- 04 | Бейрезиденттердің МБҚ-мен операциялар жүргізуі

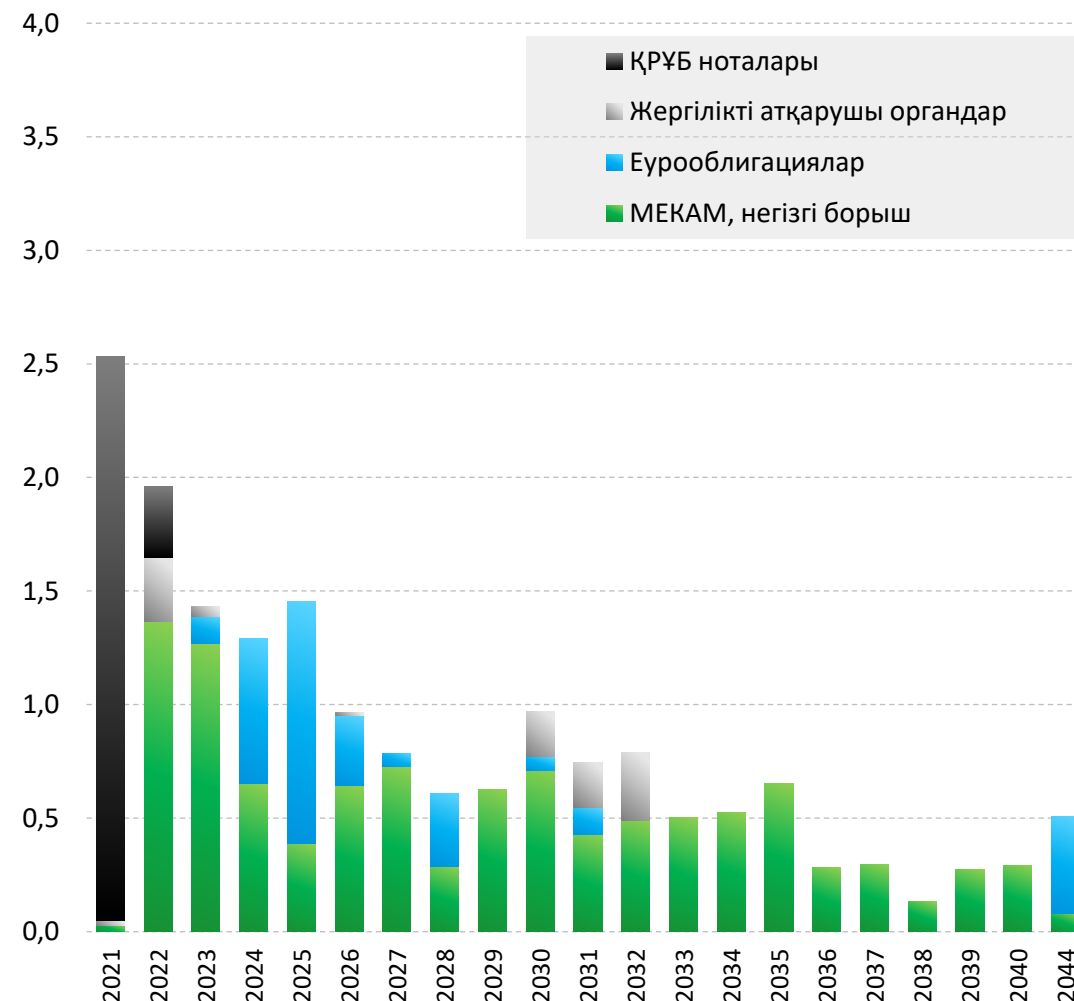
KASE-де саудаланатын, мемлекеттік борыштың сомасы (номиналы бойынша), трлн теңге

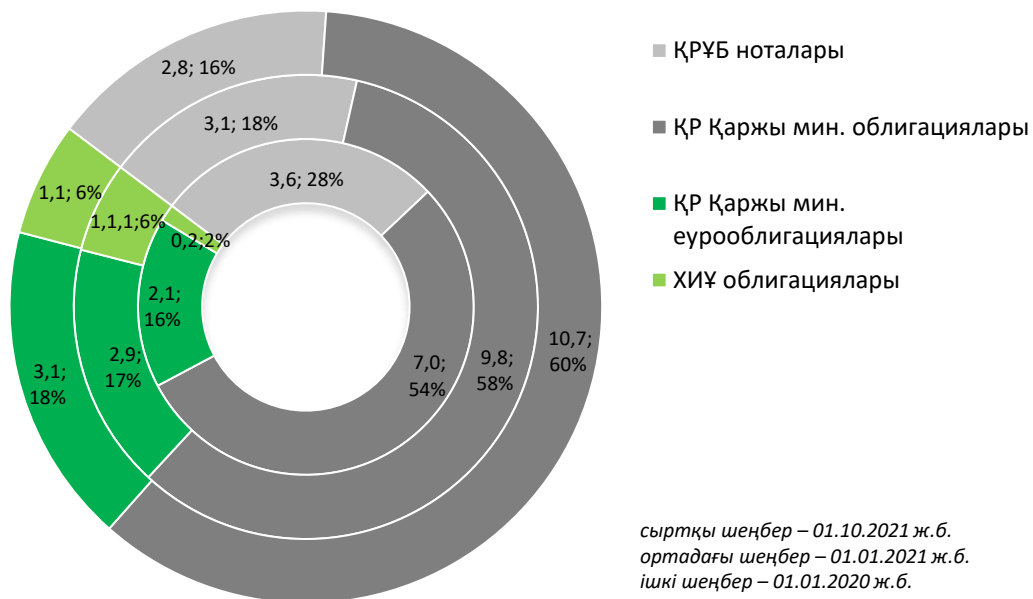
KASE-де саудаланатын, мемлекеттік борыштың сомасы:

01.01.2021 ж.б.	16,7 трлн теңге	↑	+28,9% 2020 ж-дағы өсім
01.10.2021 ж.б.	17,6 трлн теңге	↑	+5,3% 2021 жылдың 9 айындағы өсім

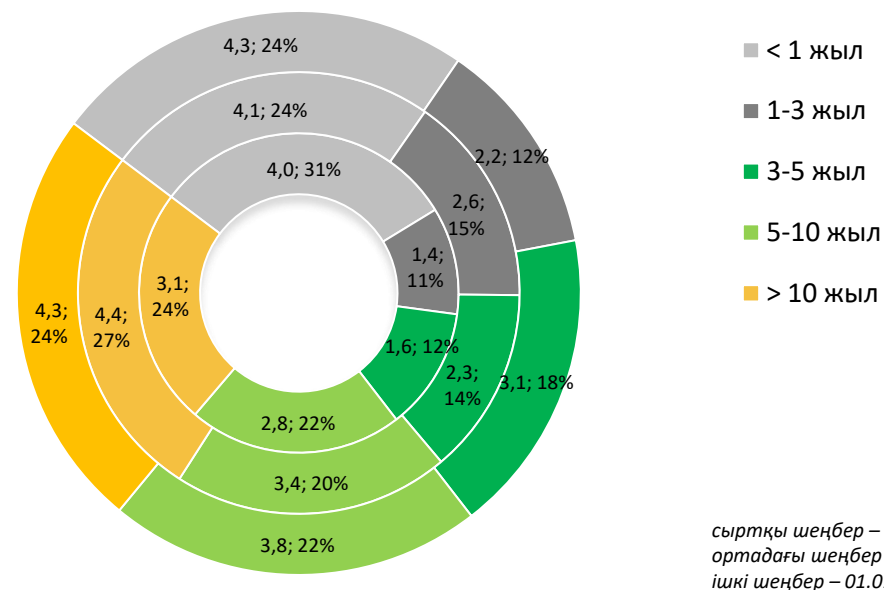
Мемлекеттік борыш бойынша төлемдер динамикасы, трлн теңге

Бағалы қағаздардың түрлері бойынша мемлекеттік борыштың құрылымы, трлн теңге

Өтеу мерзімі бойынша мемлекеттік борыштың құрылымы, трлн теңге

МБҚ түрі бойынша мемлекеттік борыштың сомасындағы үлесі:

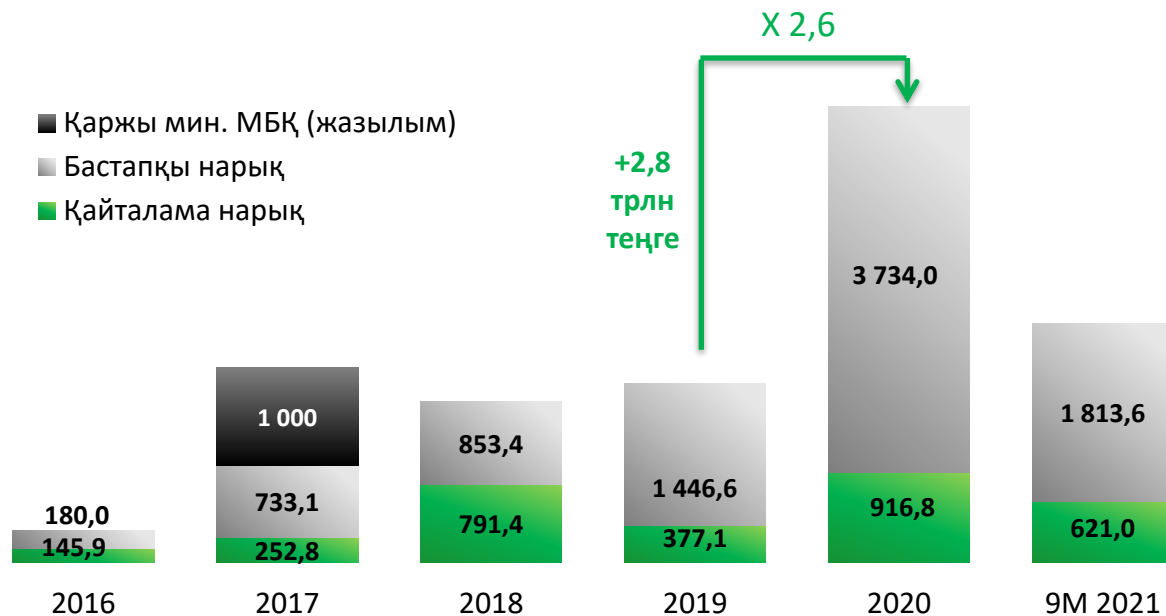
ҚРҰБ ноталары	16 % 01.10.21	18 % 01.01.21	28 % 01.01.20
МЕКАМ	60 % 01.10.21	58 % 01.01.21	54 % 01.01.20

Доля от суммы гос. долга по сроку до погашения:

< 1 жыл	24 % 01.10.21	24 % 01.01.21	31 % 01.01.20
1-3 лет	13 % 01.10.21	15 % 01.01.21	11 % 01.01.20
> 10 лет	24 % 01.10.21	27 % 01.01.21	24 % 01.01.20

МБҚ нарығындағы сауда-саттық көлемі

Сауда-саттық көлемінің динамикасы, млрд теңге

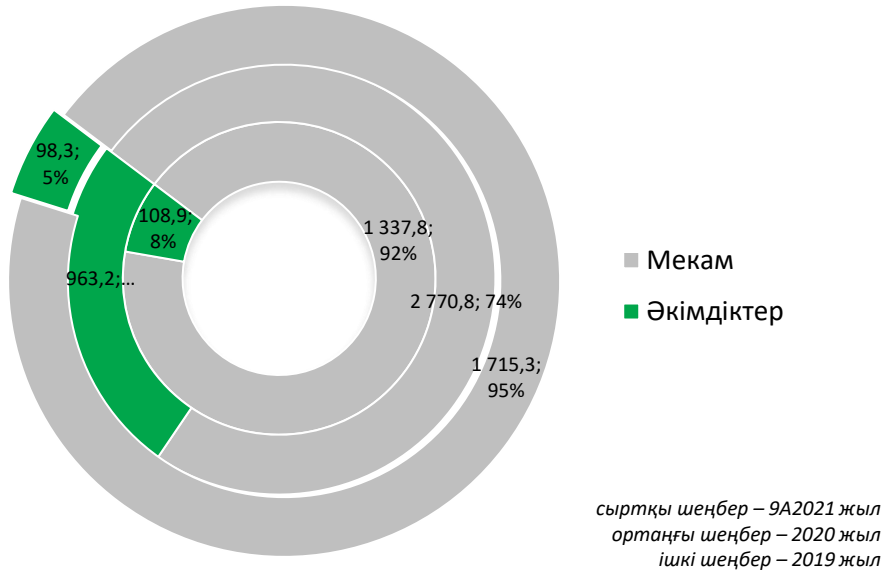
МБҚ бастапқы және қайталама нарығындағы инвесторлардың құрылымы

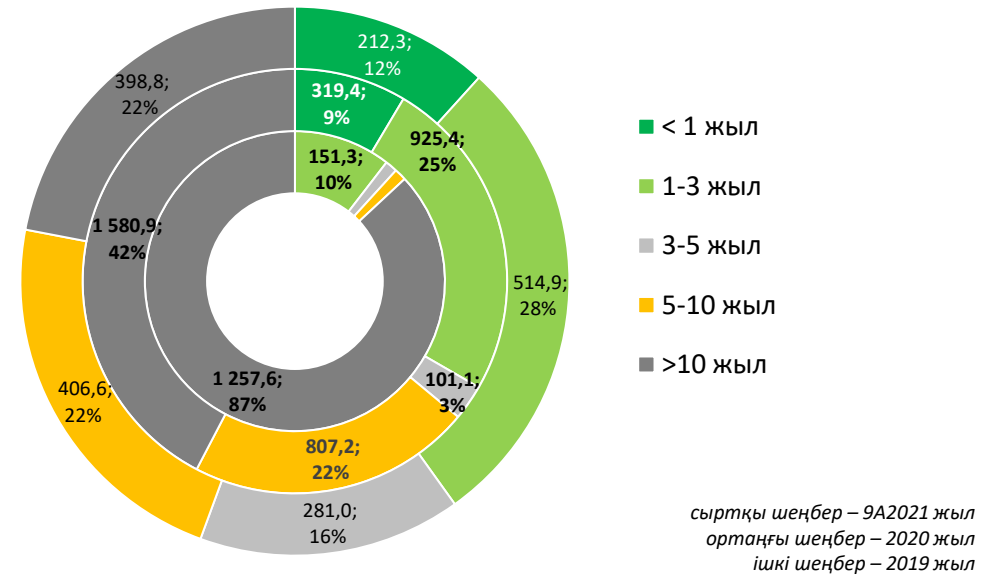
* мемлекеттік бағалы қағаздар саудасының жалпы айналымынан; мамандандырылған сауда-саттық бастамашысының жайғасымы есептен алынып тасталды

МБҚ бастапқы нарығындағы сауда-саттық көлемі

МБҚ бастапқы нарығының құралдық құрылымы, млрд теңге

Бастапқы нарықта өтеу мерзімдері бойынша МБҚ орналастыру құрылымы, млрд теңге

МБҚ түрі бойынша сауда-саттық көлеміндегі үлесі:

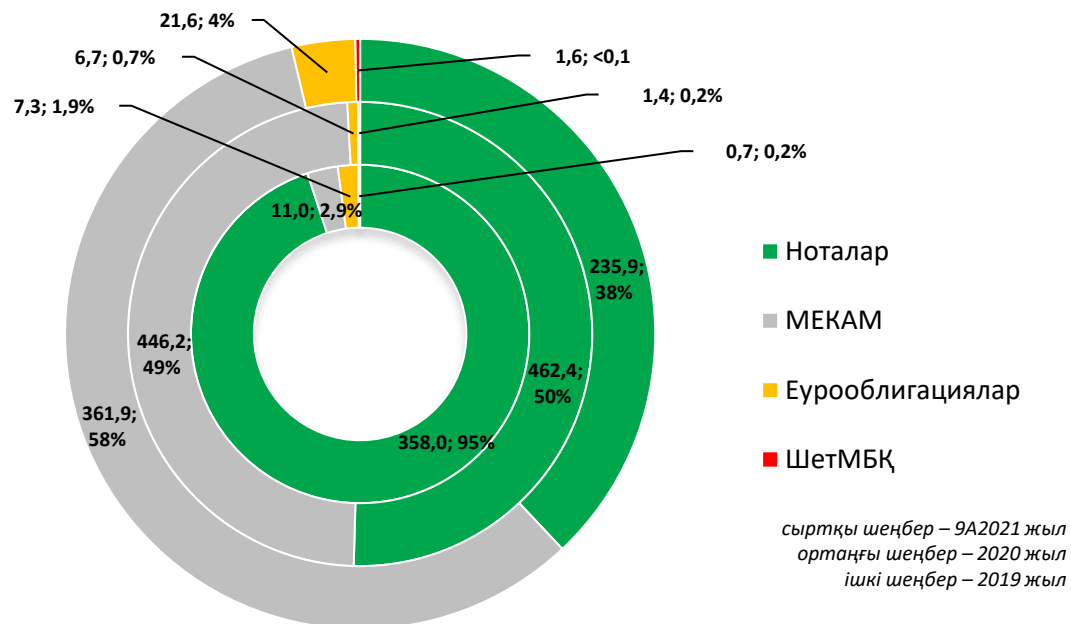
МИО	5 % 9A'2021	←	26 % 2020 жыл	←	8 % 2019 жыл
МЕКАМ	95 % 9A'2021	←	74 % 2020 жыл	←	92 % 2019 жыл

Өтеуге дейінгі мерзімдері бойынша сауда-саттық көлеміндегі үлесі:

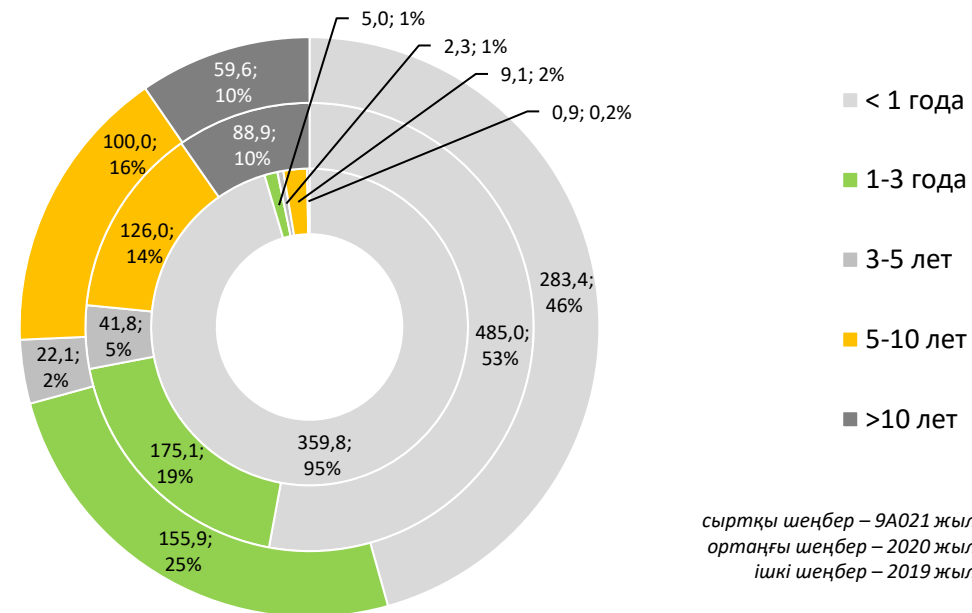
< 1 жыл	12 % 9A'2021	←	9 % 2020 жыл	←	— 2019 жыл
1-3 лет	28 % 9A'2021	←	25 % 2020 жыл	←	10 % 2019 жыл
> 10 лет	22 % 9A'2021	←	42 % 2020 жыл	←	87 % 2019 жыл

МБҚ қайталама нарығындағы сауда-саттық көлемі

МБҚ қайталама нарығындағы құралдар бойынша құрылымы, млрд теңге

МБҚ қайталама нарығындағы өтеу мерзімдері бойынша орналастырулардың құрылымы, млрд теңге

МБҚ түрі бойынша сауда-саттық көлеміндегі үлесі:

Ноталар	38 % 9А2021	←	50 % 2020 жыл	←	95 % 2019 жыл
МЕКАМ	58 % 9А2021	←	49 % 2020 жыл	←	3 % 2019 жыл
Еуробондтар	4 % 9А2021	←	1 % 2020 жыл	←	2 % 2019 жыл

Өтеу мерзімдері бойынша сауда-саттық көлеміндегі үлесі:

< 1 жыл	46 % 9А2021	←	53 % 2020 жыл	←	95 % 2019 жыл
1-3 жыл	25 % 9А2021	←	19 % 2020 жыл	←	1 % 2019 жыл
> 10 жыл	10 % 9А2021	←	10 % 2020 жыл	←	0,2 % 2019 жыл

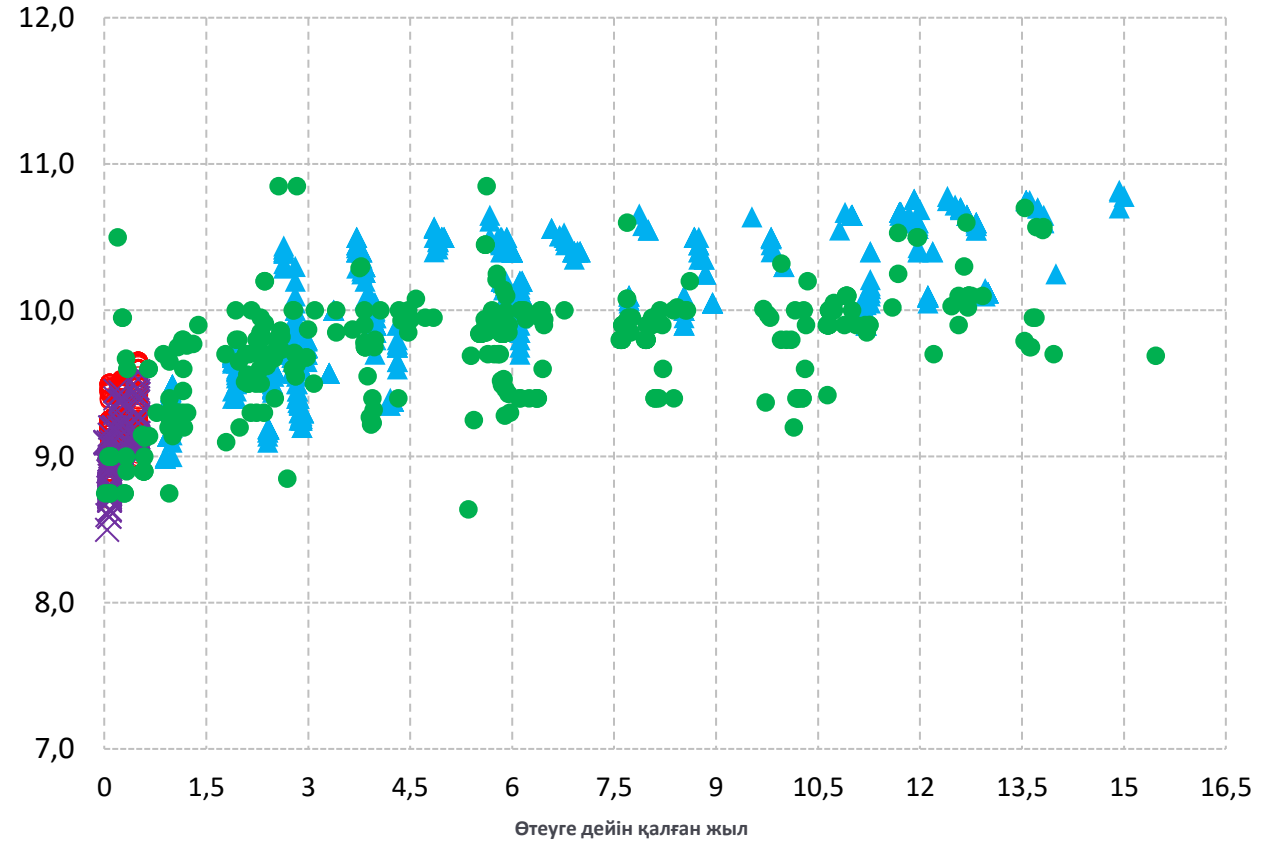
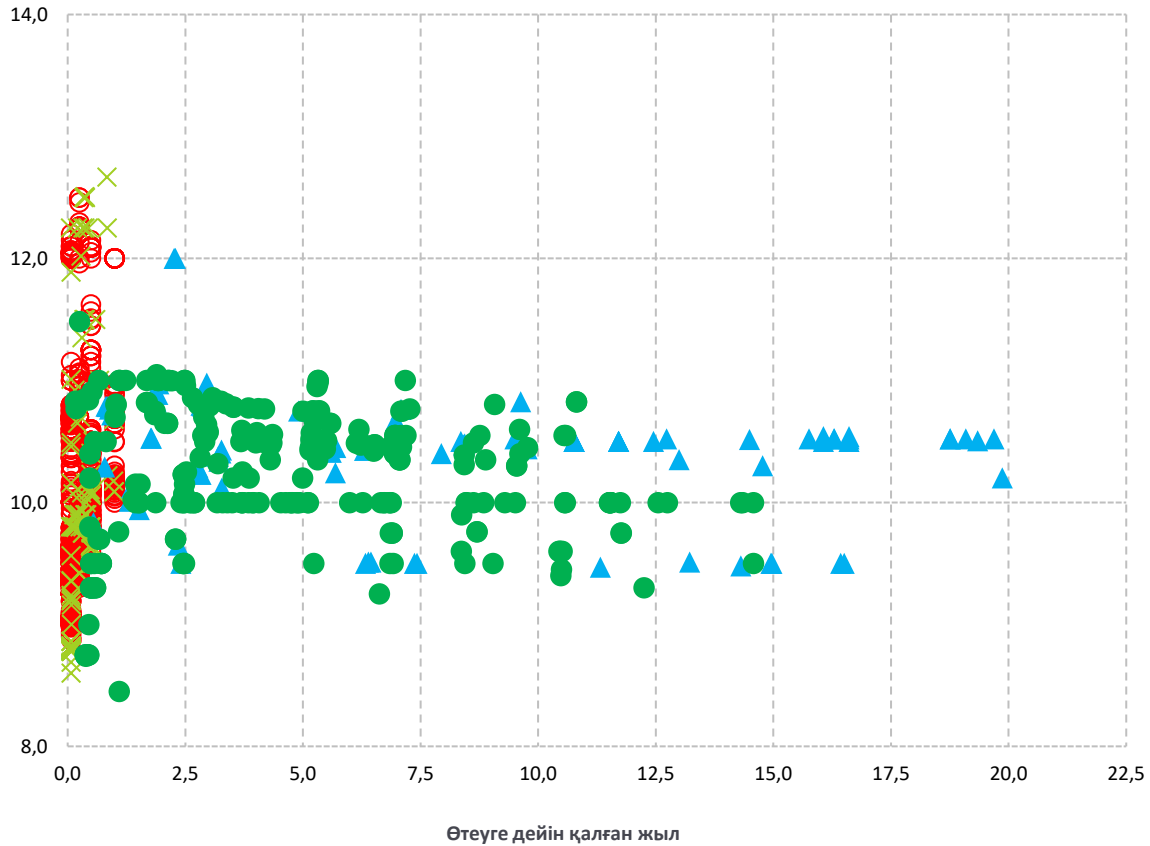
МБҚ нарығындағы мәмілелердің кірістілігі

2020 жылдағы мәмілелердің кірістілігі

2021 жылдағы мәміленің кірістілігі

- NBRK Notes_primary market
- × NBRK_secondary market
- ▲ Minfin GS_primary market
- Minfin GS_secondary market

- NBRK Notes_primary market
- × NBRK Notes_secondary market
- ▲ Minfin GS_primary market
- Minfin GS_secondary market

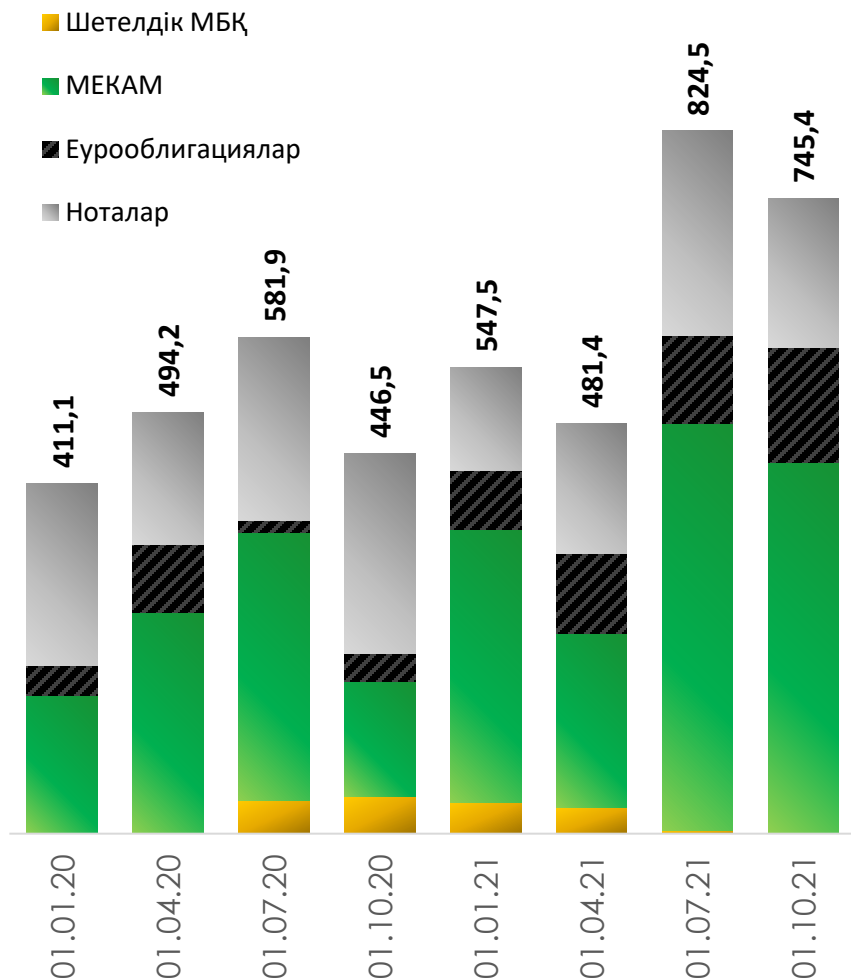

МБҚ түрі бойынша мәмілелердің кірістілігі

Түрі	Сипаты	2020 жыл		9А'2021	
		бастапқы	қайталама	бастапқы	қайталама
ҚРҰБ ноталары	Өтеу мерзімі 7 күннен 360 күнге дейінгі қысқа мерзімді ноталар. Аукциондар өткізу шарттары мен шығарылым көлемін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі реттейді және аукциондар өткізу шарттарында хабарланады.	8,9%-12,5%	8,6%-12,7%	8,71%-9,65%	8,5%-9,58%
ҚР ҚМ МЕККАМ	Дисконтталған қысқа мерзімді қазынашылық міндеттемелер	9,8%-10,8%	8,74%-10,5%	8,99-9,49%	8,75%-10,50%
ҚР ҚМ МЕОКАМ	Өтеу мерзімі 2-3 жыл орта мерзімді қазынашылық міндеттемелер	9,5%-12,0%	8,45%-11,0%	10,40-10,57%	9,20%-9,50%
ҚР ҚМ МЕУКАМ	Өтеу мерзімі 10 жылға дейінгі ұзақ мерзімді қазынашылық міндеттемелер	9,5%-11,0%	9,3%-11,5%	9,00%-10,82%	8,64%-10,85%
ҚР ҚМ МЕУЖКАМ	Өтеу мерзімі 10 жылдан астам ұзақ мерзімді жинақ қазынашылық міндеттемелері. Мерзімі өткен купон кезеңіндегі инфляцияға индекстелген	-	-	-	-
ҚР ҚМ еурооблигациялары	Шетелдік заңнамаға сәйкес шетел валютасында шығарылған айналыс мерзімдері әртүрлі қазынашылық міндеттемелер	-	0,94%-2,94%	-	0,65%-3,44%
ҚР Әкімдіктерінің муниципалды облигациялары	Жергілікті атқарушы органдардың (әкімдіктердің) міндеттемелері	0,35%-6,09%	-	4,25%-10,80%	-

Қатысушылардың МБҚ-мен репо секторындағы міндеттемелері

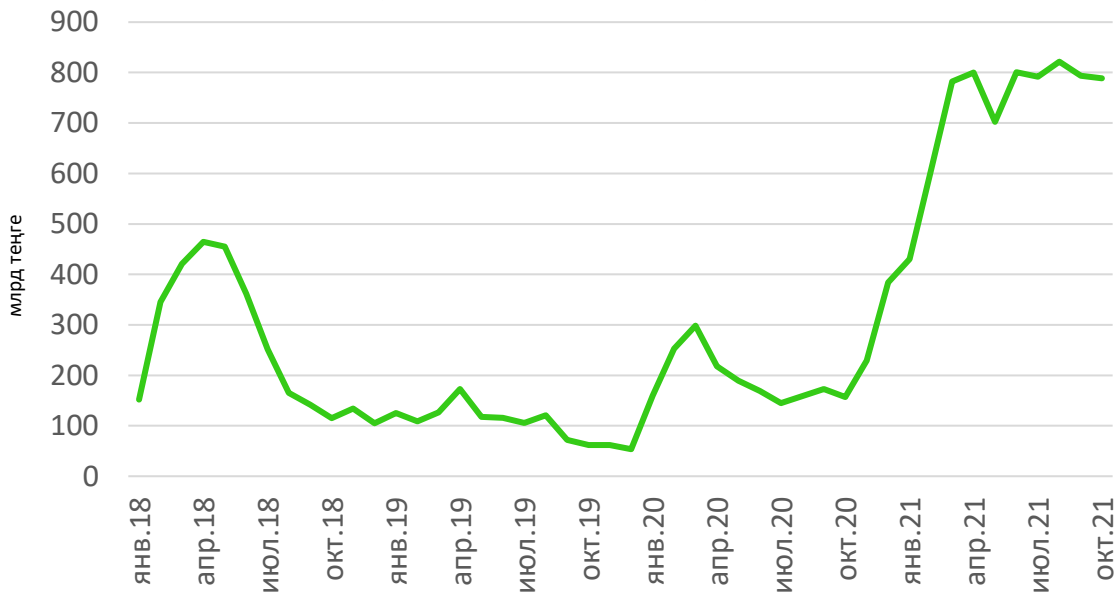
Қатысушылардың KASE-дегі МБҚ-мен авторепо секторында бағалы қағаздар бойынша ашылған жайғасымдары, млрд теңге

	1D, 2D, 3D, 7D, 14D, 30D жекеленген БҚ және теңгедегі ОК-сыз репо операциялары
Автоматты репо операцияларының мерзімі	1D, 2D, 3D, 7D, 14D, 30D, 90D ОК-пен теңгедегі МБҚ және МҚҰО қандай да бір қоржынымен
	1D, 7D АҚШ долларымен ОК-пен репо
	1 D Қосымша сессияларда ОК-пен МБҚ қоржынымен
Тікелей репо операцияларының мерзімі	теңгемен ОК-пен 30D дейін теңгемен ОК-сыз 90D дейін АҚШ долларымен ОК-пен 7D дейін
ОК-пен автоматты репо операцияларының заты	T+ Тізіміне енгізілген, бағалы қағаздар, МБҚ қоржыны, МҚҰО қоржыны, ҚРҰБ қоржыны
ОК-пен тікелей репо операцияларының заты	T+ Тізіміне енгізілген, бағалы қағаздар
ОК-сыз автоматты репо операцияларының заты	T+ Тізіміне енгізілген, акциялар, МБҚ қоржыны
ОК-сыз тікелей репо операцияларының заты	осы операцияларға қатысушылар Биржада айналысқа жіберілген бағалы қағаздар қатарынан дербес анықтайды

МБҚ нарығын дамыту жөніндегі шаралар

ҚР бейрезиденттеріне тиесілі мемлекеттік борыштың көлемі, млрд теңге

МБҚ нарығындағы маркет-мейкерлер:

- ✓ қазіргі уақытта үш маркет-мейкер
- ✓ міндетті баға белгілеу көлемі номинал құны бойынша 500 млн. теңгені құрайды
- ✓ спрэд ссатып алу үшін міндетті баға белгілеу бағасының 1%- ын құрайды
- ✓ сауда-саттық күні ішінде маркет-мейкерге арналған тайм-аут 150 минутты құрайды

I. Кірістіліктің тәуекелсіз қисығын құру

- ✓ 2021 жылы ҚМ мерзімі 1 жылдан 15 жылға дейін, сомасы шамамен **1,9 трлн. теңге** құрайтын, соның ішінде **5 жылға дейінгі** қысқа мерзімді секторда **1 трлн. теңге** сомасына МБҚ шығарылымын жоспарлады.

II. Мемлекеттік борышты басқару саясатын жетілдіру

- ✓ ҚМ-мен мемлекеттік борышты басқару саясатын жетілдіру мақсатында белсенді жұмыс жүргізілуде
- ✓

III. МБҚ қайталама нарығының өтімділігін арттыру

- ✓ KASE МБҚ бойынша **маркет-мейкерлерді ынталандыру бағдарламасы** іске қосылды.
- ✓ БЖЗҚ және ҰБ басқаруындағы қорлар ара-тұра қайталама нарыққа қатысады

IV. ҚР МБҚ инфрақұрылымын дамыту және жаңадану

- ✓ JP Morgan 2021 жылдың ортасында Қазақстанның борыштық нарығы ҚР МБҚ әлемдік дамушы нарықтық облигациялар индексіне әлеуетті қосу үшін «радар астындағы тізімге» қосылғанын хабарлады.
- ✓ Clearstream халықаралық желі шеңберінде есеп айырысулар процесі **FoP-тан DvP-ға ауыстырылды**. Есеп айырысулар теңгемен жүргізіледі.
- ✓ Euroclear-мен есеп айырысу инфрақұрылымын құру бойынша келіссөздер жүргізілуде (*жобаны іске асыру моделін анықтау сатысында*)

Функционалды іске қосу

- 1 **Деривативтер нарығы**
2012 жылы енгізілген
- 2 **Валюта нарығы**
2018 жылдың қазанында енгізілген
- 3 **Қор нарығы: өтімді бағалы қағаздар**
2019 жылдың желтоқсанында енгізілген
- 4 **Қор нарығы: қор нарығының барлық қаржы құралдары, оның ішінде репо**
2020 жылдың тазыныда енгізілген

Жаңа сауда-саттық жүйелеріне көшу

- 1 **Деривативтер нарығы**
2021 жылдың шілдесінде енгізілген
- 2 **Валюта нарығы**
2020 жылдың қарашасында енгізілген
- 3 **Қор нарығы: өтімді бағалы қағаздар**
2019 жылдың желтоқсанында енгізілген
- 4 **Қор нарығы: қор нарығының барлық қаржы құралдары, оның ішінде репо**
2020 жылдың тамызында енгізілген

Клирингілік қорлар және ОК қорғау деңгейлері

Клирингтік қатысушылардың қаржылық жағдайына қойылатын талаптар

ОК ішкі рейтингтер беру арқылы клирингілік қатысушылардың қаржылық жағдайына тұрақты талдауды жүзеге асырады

Клирингілік қатысушылардың қаржылық жай-күйін талдау нәтижелері негізінде "жартылай қамтамасыз етілген" немесе "толық қамтылған" санаттар белгіленеді

Қаржы құралдарын жартылай қамтамасыз ететін мәмілелерге рұқсат ету

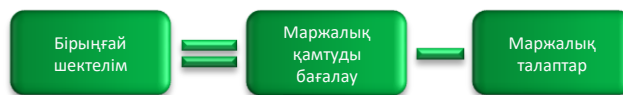
ОК жартылай қамтамасыз етілген мәмілелерге (Т+ тізімі) рұқсат етілетін және жартылай қамтамасыз етілген мәмілелер бойынша қамтамасыз етуге қабылданатын ҚҚ Т+ Қамту тізімі) сапасы мен өтімділігінің мониторингін жүзеге асырады, оның нәтижелері негізінде ҚҚ Т+ Тізіміне және/немесе Т+ Қамту тізіміне енгізілуі немесе одан шығарылуы мүмкін

ҚҚ тәуекел-параметрлерінің жүйесі

- Қаржы құралдары бойынша бағаның шекті мөлшерлері күн сайын белгіленеді.
- Шекті бағадан тыс өтінімдер автоматты түрде қабылданбайды
- Бағаларды шекті мәндері, әр актив бойынша ОК-пен есептелген, қамту мөлшерлемесіне байланысты болады
- Егер өтінімдер баға шегіне жақындаса, шекаралар орталықтан және нарық қозғалысына қарай жылжытылады
- Шекаралар онлайн тәртіптемесінде жылжытылғаннан кейін қамту мөлшерлемесі де өзгереді
- Шекараларды жылжыту нәтижесінде бірыңғай шектелім бойынша қатысушылардың және жайғасымдардың тәуекелі қайта бағаланады

Қамтамасыз етудің жеткіліктілігін бақылау

Нарық	Маржалық қамту	Қамтамасыз етудің жеткіліктілігін өлшеу тәсілі	Кепілдік жарналар
Валюталық	• Ақша (теңге, USD)	Бірыңғай шектелім	✓
Қор	• Т+ Қамту тізіміне енгізілген, қаржы құралдары • Ақша (теңге, USD)	Бірыңғай шектелім	✓
Мерзімдік	• Ақша (теңге)	Қолдаулы маржа	✓

Бірыңғай шектелім по клиринговому счету должен быть положительным

Толық қамтылған клирингілік қатысушылардың міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету ретінде ОК осындай ҚҚ барлық клирингілік шоттары бойынша нетто-міндеттемелерді толық жабуға қойылатын талаптарды белгілейді

Ішінара қамтамасыз ете отырып, ҚҚ үшін қамтамасыз ету құнын қайта бағалау

Қамтамасыз етуді қайта бағалау клирингілік сессия барысында да, сауда-саттық барысында да (шекараның шекті бағалары өзгерген жағдайда) күн сайын жүргізіледі.

Қамтамасыз етуді есептеу үшін тәуекелдердің шекаралары белгіленді.

Қайта бағалауды ескере отырып, нарықтық/пайыздық тәуекелдің көлемі тиісті шекараға дейінгі қашықтық ретінде есептеледі.

Өтелген сату жағдайында (қатысушының бағалы қағаздарды жеткізу бойынша міндеттемесі бар және бағалы қағаз қатысушының шотында бар) нарықтық тәуекел өтелген болып саналады.

Клирингілік қатысушының қамтамасыз ету мөлшері жайғасым көлеміне байланысты.

Егер жайғасымның (аударылған қамтамасыз етудің) көлемі шоғырлану шектелімінен аз болса, онда бастапқы маржаның мөлшерлемесі қолданылады.

Егер жайғасымның көлемі шоғырлану шектелімінің мәнінен асып кетсе, онда шоғырлану шектеліміне тең мөлшердегі көлемге бастапқы маржаның мөлшерлемесі қолданылады, шоғырлану шектелімінің асып кеткен мөлшеріндегі көлемге шоғырлану мөлшерлемесі қолданылады

Мазмұны

- 01 | Қазақстан цифрлармен
- 02 | KASE туралы
- 03 | KASE МБҚ нарығына шолу
- ▶ 04 | Бейрезиденттердің МБҚ-мен операциялар жүргізуі

Тікелей мәміле жасасу әдісі

10:30 – 17:30

T + тізіміне енгізілмеген бағалы қағаздармен үздіксіз қарсылама аукцион әдісі

11:20 – 17:00

T+ тізіміне енгізілген бағалы қағаздармен үздіксіз қарсылама аукцион өткізу әдісі

11:20 – 17:30

Бірінші клирингілік сессия

15:30 – 17:00

Екінші клирингілік сессия

17:30 – 18:45

"Тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын ОК-пен репо операцияларының құралдары; "автоматты" репо нарығының қаржы құралдары

10:30 – 17:00

ОК-сыз репо операцияларының қаржы құралдары

10:30 – 17:30

Сауда-саттық әдістері:

- ▲ үздіксіз қарсылама аукцион (Order-Driven Market)
- ▲ адрестік мәмілелер тәртіптемесі
- ▲ Бастапқы орналастыру аукциондары (арнайы мамандандырылған сауда-саттық)

Тәртіптемелер:

- ▲ T+ ГЦБ (мәмілелер екінші жұмыс күніне есептеледі)
- ▲ T0 ГЦБ (мәмілелер олар жасалған күні есептеледі)

МБҚ-мен репо операциялары :

- ▲ автоматты репо (қоржынымен) ОК-пен және ОК-сыз
- ▲ ОК-пен және ОК-сыз адрестік репо

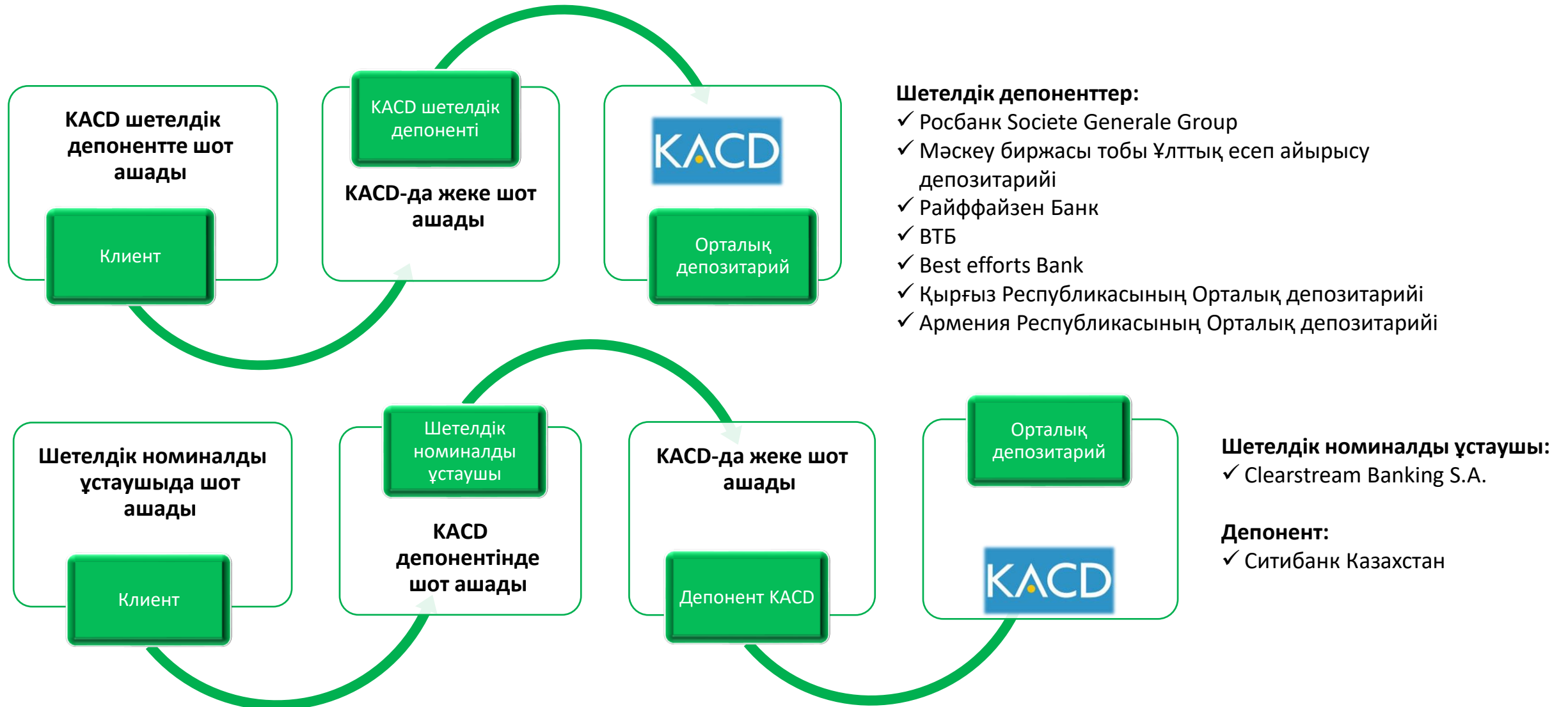
МБҚ нарығындағы қамтамасыз ету:

ASTS+ сауда-клиринг жүйесінде бірыңғай шектелімді ескере отырып, қор нарығының клирингілік қатысушыларының екі санаты бар:

- ▲ толық қамтылған
- ▲ Жартылай қамтылған

МБҚ нарығында жартылай қамтумен мәмілелер бойынша қамтамасыз ету ретінде қабылданатын бағалы қағаздарға рұқсат беру **T+ Қамту тізіміне** енгізілген бағалы қағаздар үшін белгіленген. Өзекті тізім бас мәзірдің "Бағалау және Параметрлер" бөлімінің, "қаржы құралдарының тәуекел-параметрлері" кіші бөлімінде берілген.

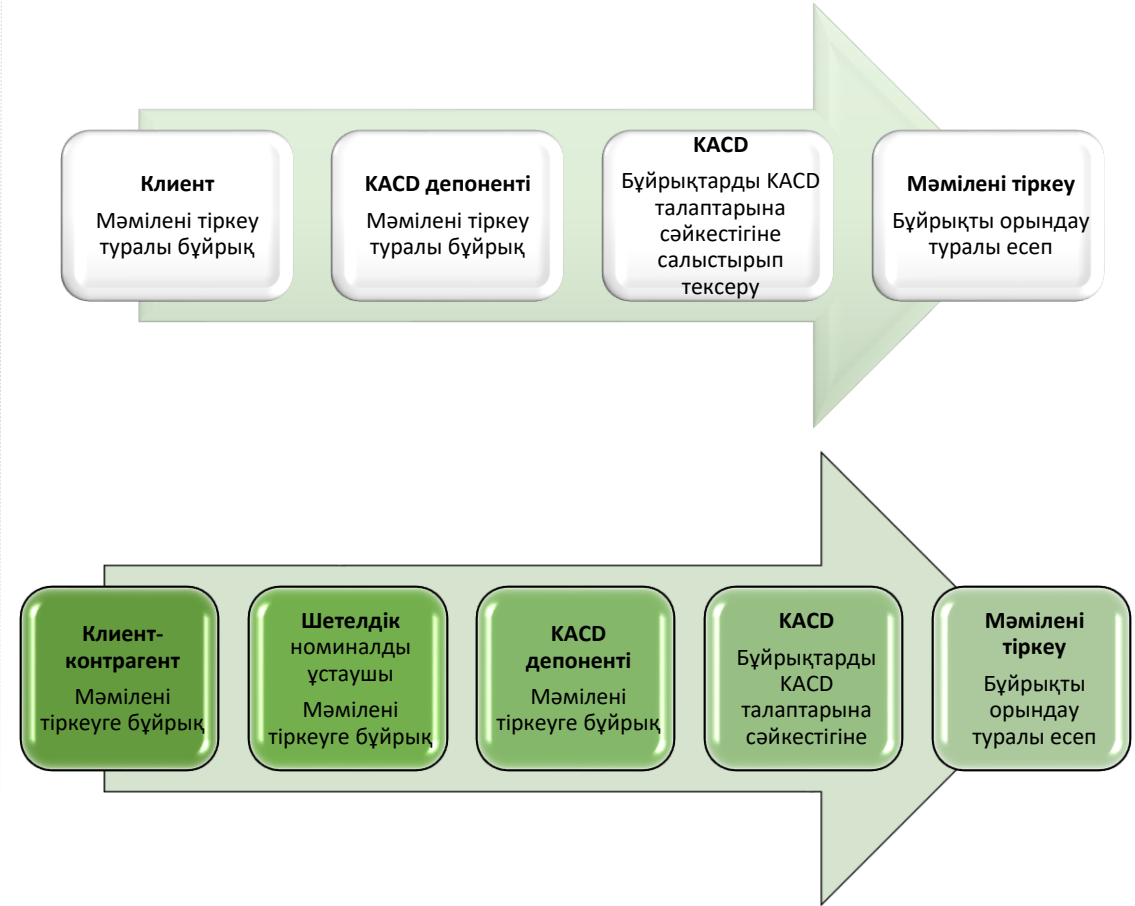
Орталық депозитарийінің қызметтеріне бейрезиденттердің қол жеткізуі

Ұйымдастырылған нарықта

Ұйымдастырылмаған нарықта

T+0

Нарық:
ұйымдастырылған

Есептесу әдісі:
гросс-есептесулер (DVP-1)

Есептесу банкі:
ҚР Ұлттық Банкі
Орталық депозитарий

Қамтуы:
активтерді толық алдын ала
депозитке салу

Қаржы құралдары:
T+2 сызбасы бойынша
саудаланатындарды қоспағанда,
кез келген қаржы құралдары

T+2

Нарық:
ұйымдастырылған

Есептесу әдісі:
нетто-есептесулер (DVP-3)

Есептесу банкі:
Орталық депозитарий

Қамтуы:
маржалық талап

Қаржы құралдары:
KASE солармен жасалған
мәмілелер бойынша клирингілік
қызметті жүзеге асыратын тізімге
енгізілген қаржы құралдары

T+n

Нарық:
ұйымдастырылмаған

Есептесу әдісі:
гросс-есептесулер (DVP-1, FOP)

Есептесу банкі:
ҚР Ұлттық Банкі
Орталық депозитарий

Қамтуы:
активтерді алдын ала депозиттеу
жоқ (активтердің болуы
мәмілелерді тіркеу сәтінде
тікелей тексеріледі)

Қаржы құралдары:
любые финансовые Қаржы
құралдары

Ұйымдастырылған нарықтағы есеп айырысу сызбасы

T+0

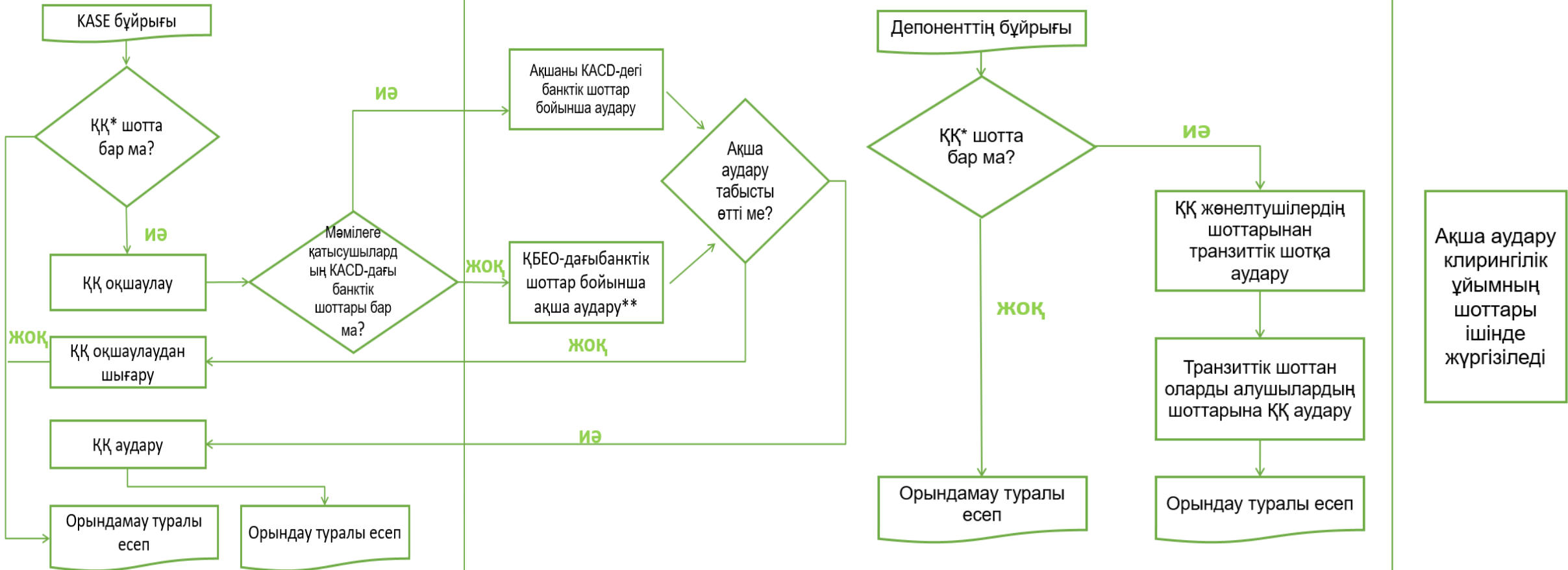
қаржы құралдары

ақша

T+2

қаржы құралдары

ақша

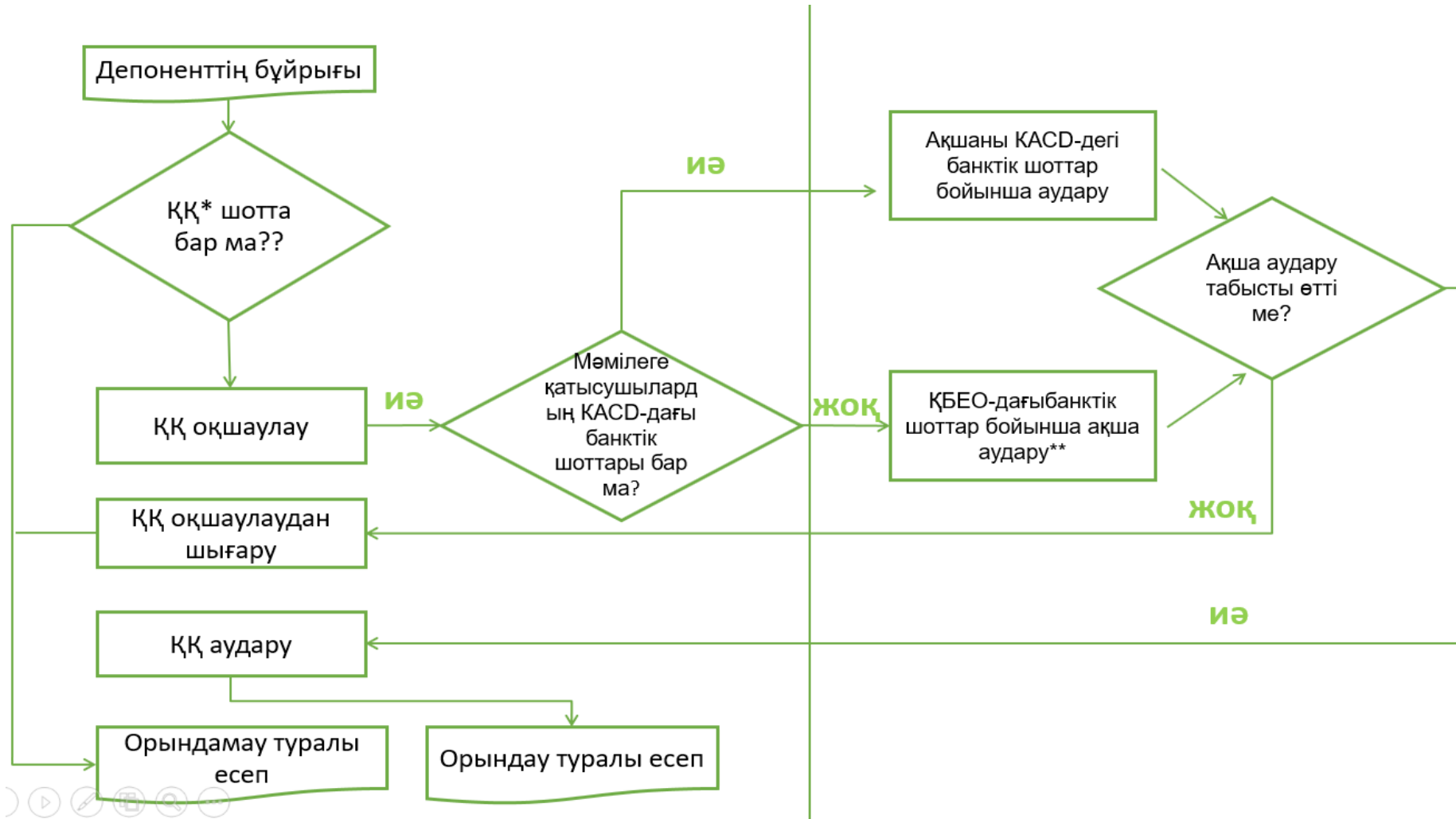
*ҚҚ – қаржы құралы *ҚБЕО – Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстандық банкаралық есептесу орталығы

Ұйымдастырылмаған нарықтағы есеп айырысу сызбасы

T+n (төлемге қарсы жеткізілім)

қаржы құралдары

ақша

*ҚҚ – қаржы құралы *ҚБЕО – Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстандық банкаралық есептесу орталығы

Бейрезиденттердің Clearstream арқылы Қазақстанның капитал нарықтарына қол жеткізуі (CBL)

Clearstream арқылы есеп айырысулар Ұлттық Орталық депозитарий (жергілікті есеп айырысу) арқылы немесе тікелей CBL контрагенттері (ішкі есеп) арасында, сондай-ақ Free of Payment (FOP төлемсіз жеткізу) немесе Delivery versus Payment (DvP төлемге қарсы жеткізу) жүйелері бойынша жүргізілуі мүмкін. Мәмілелер CBL мақұлданған активтер класымен жасалады :

✓ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі шығарған мемлекеттік облигациялар

- МЕОКАМ Мемлекеттік орта мерзімді қазынашылық міндеттемелер;
- МЕУКАМ Мемлекеттік ұзақ мерзімді қазынашылық міндеттемелер

✓ Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған облигациялар.

- 7, 14, 28, 91, 182, 270 немесе 364 күн өтеу мерзімі бар қысқа мерзімді дисконтталған облигациялар мен облигациялар;
- KASE-дегі облигациялар: Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары.

Жергілікті есептесулер

clearstream
DEUTSCHE BÖRSE GROUP

CBL клиенті

жергілікті кастодиан
және/немесе брокер/дилер

- ✓ CitiBank Almaty кастодиан банкі арқылы Орталық депозитарийдегі Clearstream шотына жүргізіледі. Сауда-саттық кез-келген уәкілетті брокермен/дилермен/кастодиан банкімен де жүргізілуі мүмкін
- ✓ FOP немесе DVP негізінде теңгемен жүргізіледі
- ✓ Сауда T0-де немесе тараптардың келісімі бойынша жүзеге асырылады
- ✓ CBL клиенттері үшін соңғы мерзімі: 15:00 (Алматы) немесе 10: 00 (Орталық Еуропа)
- ✓ Орталық депозитарийдегі Clearstream Banking S. A. шоты: 1024701240

Ішкі есептесулер

clearstream
DEUTSCHE BÖRSE GROUP

CBL клиенті

- ✓ CBL клиенті оар және жергілікті кастодиандармен немесе брокерлермен CBL клиенті үшін қолжетімсіз тараптар үшін ғана жүргізіледі
- ✓ CBL-де қол жетімді кез-келген валютада FOP немесе DVP негізінде жүргізіледі
- ✓ Сауда T0-де немесе тараптардың келісімі бойынша жүзеге асырылады
- ✓ CBL клиенті үшін соңғы мерзімі 19: 00 (Орталық Еуропа)
- ✓ Clearstream Banking S. а шоты: 5 таңбалы CBL шоты

clearstream
DEUTSCHE BÖRSE GROUP

CBL клиенті

Назарларыңызға рахмет!

Қазақстан Республикасы, 050040
Алматы қ., Байзақов көш., 280
"Almaty Towers" көпфункционалы кешеннің
Солтүстік мұнарасы 8-ші қабат
Тел.: +7 (727) 237 5300
e-mail: info@kase.kz
www.kase.kz

FAQ

KASE Қазақстан қор биржасы
Казахстанская фондовая биржа
Kazakhstan Stock Exchange